VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 93 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstai, lokak. 9 p. — Thursday, Oct. 9, 1969

Ottawasta 'varoitus' Pariisille

Ranskan valtiosihteeri aikoo sivuuttaa Ottawan vieraillessaan Quebecissa; vesistösaastutus huomion kohteena

Ottawa. — Liittohallitus on esittänyt varoituksen Ranskan hallitukselle, että se on vastuussa kahden maan suhteiden jännittymismahdollisuudesta, jos Ranskan ulkoasiainministerin valtiosihteeri Jean de Lipkowski sivuuttaa Ottawan vieraillessaan Canadassa (Quebecissa) lokakuun 9-16 pn välisenä aikana.

Pariisista tiistaina saadun tiedonannon mukaan mr de Lipkowski ei aio pistäytyä lainkaan Ottawassa tämän vierailunsa aikana.

Varoitussanoman Ranskan hallitukselle antoi Pariisissa oleva Canadan suurlähetystö pian sen jälkeen kun tuli tiedoksi, ettei mr de Lipkowski aio vieraillaa lainkaan Ottawassa.

Tämä ranskalainen poliitikko sai viime helmikuussa vierailukutsun Quebecin hallituksen ministeriltä, Marcel Messelya viimeksimainitun ollessa vierailemassa Pariisissa.

Canadan hallituksen ulkoministeriön erään puhemiehen kertoman mukaan liittohallitus on antanut Quebecin hallituksen tietää, että tämä vierailu vahingoittaa Canadan yhtenäisyyttä.

Nämä tiedot julkaistiin keskiviikkona samanaikaisesti kun saatiin vihjeitä siitä, että Canadan ja Ranskan suhteet ovat huononemassa tämän vierailun johdosta.

Ottawan tiedonantojen mukaan liittohallitus on tehnyt kaiken voitavansa kiistakysymysten kehittymisen välttämiseksi. Pariisissa ja Quebecissa julkaistut kiihdyttävät lausunnot ovat kuitenkin vaatineet, että liittohallituksen tulee julkaista lausunnon asiasta, selitetään Ottawassa.

Liittohallituksen sanotaan olevan sitä mieltä, että Ouebecin hallitus teki "huonon palvelun" canadalais-ranskalaisille suhteille kutsuessaan mr de Lipkowskin vierailulle Quebeciin keskustelematta etukäteen asiasta liittohallituksen kanssa.

Liittohallituksen sanotaan esittäneen elokuun 22 pnä ensimmäisen kerran toivomuksen, että mr de Lipkowski vierailisi myös Ottawassa. Asiaan on palattu useita kertoja sen jälkeen, mutta vierailuohjelmaan ei ole saatu tähän mennessä muutosta.

RAJAVESISTÖJEN SAASTUTUS HUOMION KOHTEENA

Keskiviikkona Washingtonissa ja Ottawassa samanaikaisesti julkaistussa Suurten järvien saastutusasiaa käsittelevässä raportissa suositellaan (Canadan ja USA:n) yhteisen kansainvälisen komissionin roolin laajentamista.

Yhdysvaltain ja Canadan kahden neuvonantolautakunnan valmistamassa raportissa sanotaan, että Erie- ja Ontario-järvet sekä St. Lawrencen yläjuoksu on saastutettu molemmilta puolin kansainvälistä (Canadan ja Yhdysvaltain) rajaa siinä määrin, että se vaarantaa ihmisten terveyttä ja omaisuuksia Ni rajan.

V. 1909 allekirjoitetun rajavesisopimuksen mukaan Yhteisellä kansainvälisellä komissionilla on valtuudet valvoa, ettei rajavesiä saastuteta kummaltakaan puolen.

Yhteinen kansainvälinen komissioni ei ole kuitenkaan koskaan käyttänyt näitä valtuuksia. Se on rajoittanut toimintansa ongelman tutkimiseen ja aika-ajoittaisten kuulustelujen järjestämiseen.

Komissionin jotkut jäsenet, erikoisesti canadalaisjaoston puheenjohtaja Arnold Heeney ovat kuitenkin vaatineet komissionille aktiivisempaa roolia.

Nyt julkaistussa raportissa ehdotetaan, että Yhteinen kansainvälinen komissioni nimittäisi "asianmukaisen lautakunnan", mikä järjestäisi yhteisvoimin suoritettavan hyökkäyksen saastutusongelman ratkaisemiseksi Suurilta järviltä.

Poliisimurhaajasta $10,000 palkkio

Toronto. — Seitsemää miestä vastaan on nostettu syytteet murtovarkaudesta ja ilkivallanteosta, sillä teollisuusalueella, mistä löydettiin maanantai-aamuna 25-vuotiaan konstaapeli David Goldaworthyn pahasti hakattu ruumis.

Konstaapelin ruumis löydettiin teollisuusalueelta, missä oli viikonlopun aikana tehty ainakin neljä murtovarkautta. Poliisi oli yksin autopartiossa mainitulla alueella ja hänen ruumiissaan oli kolme 38 kaliberin luodin haavaa. Poliisin oma pyssy oli samaa kaliberia ja sen sekä poliisin muistikirjan sanotaan olevan kateissa.

Toronton apulaispoliisipäällikkö Bernard Simmonds sanoi, että kaupungin poliisikomissioni on nostanut palkkion $10,000 konstaapeli Goldaworthyn murhaajan tai murhaajien kiinnisaamisesta.

Vannoi valan

La Paz. — Armeijan kenraali Cesar Ruiz Valarde vannoi tiistaina Bolivian ulkoministerin virkavalan. Hän oli viimeinen niistä 15:sta ministeristä, joista koostuu presidentti Alfredo Ovando Candian uusi hallitus.

Poliisilakkoa seurasi "puukkojen yö" Montrealin kaupungissa

Kaupungin 2,000 poliisia lakkoutui vaatien korotusta palkkoihinsa – mellakoita ja pankkiryöstöjä yöllä

Montreal. — Satoja sotilaita maakuntapoliiseja ja RCMP:n miehiä oli edellisen kaaosyön jälkeen keskiviikkona patrullissa Montrealin kaduilla.

Kaupungissa oli noin 750 aseistettua sotilasta, 700 maakuntapoliisia ja 77 RCMPn miestä järjestystä valvomassa.

Kaupungin 3,700 poliisia ja 2,400 palokuntalaista lopetti vastenmielisesti 16 tuntia kestäneen lakkonsa kun Quebecin kansalliskokouksessa ajettiin kiireellisesti läpi "takaisin-työhön" laki.

Poliisien ja palokuntalaisten lakon aikana olleissa kahakoissa keskiviikkovastaisena yönä surmattiin yksi poliisi, ryöstettiin kymmenen pankkia ja yksi finanssilaitos ja särjettiin liikepaikkojen ikkunoita arviolta $2 miljoonan arvosta.

Montreal. — Maanantaisen poliisilakon seurauksena kehittyi Montrealin kaupungissa kuvaannollisesti sanoen "puukkojen yö", jolloin mellakoitsijat ja alamaailman piirit yleensä saivat rellastaa mielensä mukaan. Yhden ainoan yön aikana ilmoitetaan tapahtuneen kaikkiaan kymmenkunta pankkiryöstöäkin.

Montrealin noin 2,000 poliisia lakkoutui maanantaina, jättäen järjestystä valvomaan vain noin 400—500 miestä.

Noin 3,700 henkeä käsittävästä poliisilaitoksesta kokoontui lähes 2,000 miestä Paul Sauve Centressä, kaupungin itäpäässä, missä po liisien toimesta järjestettiin äänekäs mielenosoitus kaupunginhallin toa vastaan palkkakysymyksen johdosta. Tämä oli Montrealissa ensimmäinen tällainen mielenosoitus 30 vuoden aikana.

Noin 1,100 miestä poistui kello 8 aamulla äkkiä toimipaikoistaan. Se aloitti virallisesti poliisien "laittoman lakon". Monet poliisiupseerit ja salapoliisit osallistuivat lakkoon.

Quebecin maakuntapoliisit ilmoittivat, että he tulevat vastaamaan myönteisesti hätätilakutsuihin.

Palkkaneuvotteluissa olevien pa lokuntalaisten sanotaan myös pois tuneen suuressa mitassa vartiopaikoiltaan.

Viimeksi voimassaolleen sopimuksen mukaan Montrealin poliisien palkka oli 3-vuotisen palvelun jälkeen $7,300 vuodessa. Poliisiyhdistys on vaatinut $1,900 korotusta vuodessa. Poliisit hylkäsivät sovinto-oikeuden suosittaleman $1,100 korotuksen vuodelta. Suur-Torontossa on ensiluokan poliisin vuosipalkka $9,100.

TORONTON ILMA ON EPÄTERVEELLISTÄ

Syntipukkeina mainitaan autojen pakokaasut sekä teollisuuslaitosten savupilvet

Toronto. — Ontarion maakunnan voima- ja resurssiministeri George Kerr sanoi tällä viikolla, että Suur-Toronton yllä vallitseva ilmansaastutus on usein niin vakava, että se on vaarallinen ihmisten terveydelle.

Saastutuksen pääaiheuttajana sanotaan olevan liikenneajoneuvojen pakokaasun eli hiilimonoksidin, mutta yhtenä toisena saastutuksen pääaiheuttajana on myös Ontarion Hydro, minkä sähkövoimalaitoksilla käytetään polttoaineena kivihiiltä, mistä irtaan tuu Toronton ilmakehään rikkipitoista savua.

Ministeri Kerr, jonka sanotaan asettaneen Ontarion kunnille ja tehdaslaitoksille määräajaksi vuoden 1975 liittyä maakunnan saastutuskontrolliohjelmaan, sanoi torontolaisille tehtaille ilmoitetun, että niiden on aloitettava puhdistusohjelmansa niin pian kun ne havaitaan saastutuksen aiheuttajiksi.

"Mutta tämäkään ei ole mahdollisesti tarpeeksi hyvä," sanoi hän myöntämässään haastattelutilaisuudessa.

Mr Kerr sanoi virastonsa ilmansaastutuskontrolliosaston selittävän Toronton ilmatilan — samoin kuin monien muidenkin kaupunkien — olevan täynnä pieniä saastehiukkasia, joita kehittyy autojen pakokaasusta ja teollisuuslaitosten polttouuneista tulevista sa vuista. Näiden hiukkasten sanotaan "riippuvan" Toronton ilmakehässä, koska ilmakehä on lämpimämpi kaupungin yllä.

Useissa tapauksissa saastutuskontrolliviraston mittauslaitteet ovat osoittaneet, että ilman saastutustase on ollut ihmisen terveydelle turvallista tasoa korkeampi kaupungissa. Tämän sanotaan voi van aiheuttaa mahdollisia vaurioita ihmisten hengityselimistöissä.

Mr Kerr on myös ehdottanut, että Ontario seuraa Kalifornian esimerkkiä ja laatii lain, mikä pakoittaa autoteollisuuden kehittämään uuden moottorin, joka ei tulisi päästämään hiilimonoksidiä ilmakehään, ellei autoteollisuus ryhdy tähän toimenpiteeseen omasta tahdostaan vuoteen 1975 mennessä.

PEIKNG KANNATTAA NEUVOTTELUJEN ALOITTAMISTA RAJAKIISTOISTA

Syyttää vieläkin Neuvostoliittoa aluekiistoista mutta sanoo nyt ettei Kiina halua purkaa viime vuosisadan aluesopimuksia

Hongkong. — Pekingin radio tiedoitti alkuviikolla ,että Kiinan ja Neuvostoliiton kesken on päästy sopimukseen siitä että ryhdytään neuvottelemaan rajakiistojen sopimisesta.

Kiinan uutistoimisto Hsimhua tiedoitti, että nämä rajakiistaneuvottelut pidetään Pekingissä apulais-ulkoministeri-tasolla. Kokouk sen alkamispäivästä ei ole vielä sovittu.

Tämä tieto saatiin Moskovasta aikaisemmin saatujen vihjeitten jälkeen siitä, että tällaiset neuvot telut ovat tulossa. Yhtenä tärkeänä seikkana on tässä yhteydessä mainittu NL:n pääministeri Aleksei Kosyginin Pekingin-vierailu minkä aikana hän keskusteli Kiinan pääministerin Chou En-lain kanssa. Tämä tapahtui syyskuussa.

Kiinan 20-vuotispäivän yhteydessä julkaistiin kolmessa lehdessä Pekingissä yhteinen artikkeli, missä sanottiin, "me kannatamme rajakiistojen ratkaisua neuvotteluteitse."

Varsinaisten 20-vuotisjuhlien yh teydessä pääministeri Chou ja kommunistisen puolueen apulaisjohtaja Lin Piao tähdensivät puheissaan, että Kiina kannattaa eri kansojen rauhanomaista rinnakkaiseloa.

Myös on huomioitu, että Neuvostoliiton lehdissä ei ole julkaistu mitään arvostelua Kiinan asioista sen jälkeen kun pääministeri Kosygin vieraili Pekingissä.

Pekingin tiedonannossa väitetään, että Kiina on aina kannattanut rajakiistojen rauhanomaista ratkaisua, mutta Neuvostoliitto ei ole siihen yhtynyt.

Pekingin lausunnossa sanotaan myös, että Kiina ei vaadi takaisin palauttamista alueita mitkä tsaaristinen Venäjä on vallannut Siperian ja Keski-Aasian alueilla viime vuosisadalla vaikka nämä aluesiirrot suoritettiin ei-tasapuolisten sopimusten pohjalla.

Kiinan hallitus on valmiina pitämään niitä sopimuksia (alueista joita Kiina on vaatinut) keskustelujen perustana yleisratkaisun pyrittäessä, selitti Pekingin radio. Lausunnossa väitetään kuitenkin että Neuvostoliitto on miehittänyt lisäalueita, jotka eivät sisälly viime vuosisadan aikana tehtyihin rajasopimuksiin.

VIIME TIEDOT

Chicago. — **Poliisien hajoitettua Students for Democratic Society-nimisen opiskelijayhdistyksen järjestämän paraatin, missä vaadittiin Vietnamin sodan lopettamista ja amerikkalaisten kansalaisvapauksien kunnioittamista, viranomaiset tiedoittivat, että syntyneessä kahakassa sai ainakin 2 henkilöä vaarallisia pyssynluotien haavoja, ja että useita muita loukkaantui ja 65 mielenosoittajaa vangittiin.**

Gibraltar. — **Täällä tiedoitettiin keskiviikkoiltana, että Espanja on lähettänyt lisää sotalaivojaan Gibraltarin lähettyville. Samalla ilmaistiin brittiläispiireissä huolestuneita lausuntoja siitä, että Espanjan hallitus voi järjestää muitakin voiman näyttelyitä sen johdosta kun Gibraltarin kontrollista ei ole päästy sopimukseen Lontoon ja Madridin kesken.**

Praha. — **Täällä keskiviikkona julkaistujen epävirallisten tietojen mukaan Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen entinen pääsihteeri Alexander Dubcek aikoo oma-aloitteisesti erota kansalliskokouksen puhemiehen toimesta. Dubcek on edelleen Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen keskuskomitean jäsen.**

Toronto. — **Maakuntahallituksen mainoskampanja kansalliseen medicare-suunnitelmaan liittymisestä tuli veronmaksajille maksamaan kaikkiaan $649,403 sanoi terveysministeri Thomas Wells keskiviikkona. Tästä summasta meni sanomalehdille, televisiolle ja radiolle $568,180. Loppusumma kirjallisuuden painattamiseen ja levittämiseen.**

Lentoyhtiö aikoo laskea hintoja

Montreal. — Canadian Pacific-lentoyhtiö ehdotti tällä viikolla $114 talvialennusta edestakaisille matkalipuille Canadan ja Rooman välisellä reitillä. Tämän sanotaan alentavan Montreal - Rooma reitin lippujen hinnat 423 dollarista 309 dollariin. Toronto-Rooma liput tulisivat maksamaan 359 dollaria nykyisen 475 dollarin asemasta. Nämä hinnat olisivat voimassa marraskuun 1. päivän ja maaliskuun 31. päivän välisenä aikana.

"Heitin heidät ulos"

Woodstock, Ont. — Kaksi haulikoilla aseistautunutta nuorukaista tunkeutui tällä viikolla täällä sijaitsevaan 66-vuotiaan George Stephensonin kotiin ja vaativat rahaa. "Minä ajattelin, että he puhuivat leikkiä ja kävin heitä niskasta kiinni sekä heitin heidät ulos," sanoi Mr. Stephenson. Nuorukaisten ilmoitettiin paenneen paikalta polkupyörillä.

Ministerikin pitää medic. maksuja korkeina

Vihjasi siihen, että Ontarion hallitus voi myöhemmin alentaa "liian korkeita" maksujaan

Kingston. — Robertsin hallituksen salkuton ministeri A. B. R. Lawrence sanoi alkuviikolla täällä, että Ontarion medicaren (OHSIPin) maksut ovat "liian korkeat".

Hän antoi vihjeen sunnuntai-iltana, että hallitus alentaa (vaalien läheisyyessä luultavasti) medicare-maksuja sitten kun sen tiosta on saatu selvitys asiantuntijoilta sekä niiden tekemästä tutkimuksesta rea, hän sanoi. Tästä koituisi alennettut medicare-maksut peinituloisille ja korkeammat kuukausi maksut suurtuloisille.

Kun Ontarion lainlaatijakunta kokoontui viikko sitten tiistaina niin liberaalijohtaja Nixon yritti saada järjestetyksi erikoiskeskustelun medicare-maksuista. Uuden demokraattisen puolueen (NDP:n) johtaja Donald MacDonald antoi pääministeri Robartsille haasteen uusien yleisvaalien järjestämiseksi medicaren maksuasioissa. Näihin esityksiin ei hallitus suostunut.

Puhuen Queen's yliopiston opiskelijoille Lawrence sanoi äskettäin sen valkoisen kirjan osoittavan verosäisista, että hallitukselle on mielessä joitain radikaalisia verouudistuksia. Nämä verouudistukset — erikoisesti tuloihin perustuva asteittaisuus — tulee todennäköisesti koskemaan myös medicare-maksuja, hän selitti.

OHSIP-nimellä tunnettava Ontarion medicare on kallein koko maassa. Yksityinen henkilö joutuu siitä maksamaan $5.90 kk ($70.80 v.) pariskunta $11.80 kk ($131.60 v.) ja lapsellinen perhe $14.75 kk ($177 v.).

Medicare-maksut ovat myös "vissinlaisia veromaksuja" sanoi mr Lawrence.

Ja asteittainen verotusjärjestelmä — korkeampi vero niille joilla on isommat tulot — tulee jonakin päivänä koskemaan myös medicare-maksuja sanoi hän. Ontarion kallis medicare maksaa vain 90 prosenttia lääkärienmaksuista ja lääkärit voivat, jos niin haluavat, lähettää potilailleen jäljelle jäävän 10 prosentin laskun eli $5.50 hintaisesta lääkärintarkastuksesta voi tulla potilaan maksettavaksi 55 senttiä.

USAn firmoja pommitettu

Cordoba. — Täällä sijaitsevan viiden argentiinalaisyhtiön laitokset joutuivat tällä viikolla pommitusten kohteiksi. Suurimpia vahinkoja sanottiin tapahtuneen Xerox-yhtiön laitoksessa aamuhämärissä tapahtuneessa pommituksessa.

Naisrosvo palasi takaisin

San Francisco. — Eräs hymyilevä nuori nainen ryösti täällä sijaitsevan paitakaupan tällä viikolla derringer-pyssyllä uhaten jo toisen kerran viiden päivän kuluessa. Ensimmäisessä ryöstössä hän sai $218, kuusi solmiota ja yhden puseron. Palatessaan tällä viikolla takaisin hän sanoi: "Olen palannut takaisin ja haluan samaa kuin viime kerrallakin," ja hän otti $215 kassasta sekä $60 kauppa-apulaisen rahapussista.

Sotilaskone asuntoalueelle

Oklahoma City. — Kansasin osavaltion kansalliskaartin ilmavoimien TF-100 merkkinen taistelulentokone syöksyi tiistaina Tinker - lentotukikohdan lähellä sijaitsevalle asuntoalueelle. Apulaislentäjä sai usrmansa rikossa ja neljä taloa tuhoutui vain kahden kadunvälin päässä siitä paikasta mihin syöksyi sotilaskone vuonna 1961 surmaten—tällöin kaksi ihmistä.

Kuusi hukkui

Istanbul. — Kuusi turkkilaista sai hukkumalla surmansa tällä viikolla kun linja-auto, jossa he olivat matkustajina, "putosi" laivalaiturilta veteen. Linja-auton ajurin ja neljän muun matkustajan sanottiin pelastuneen uimalla rantaan.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $6,173.48

Lähes neljännes puuttuu vielä alimmasta tavoitteesta — Länsi-Ontario johtaa yhä

Tähän katsaukseen saatiin taas 32 lahjoitusta lehtiemme Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi. Lahjoitusten katteeksi tuli kaunis rahasumma $156.00 sekä huomattava määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville. Suurkiitos lahjoituksista ja haasteiden jatkamisesta.

Aikaisemmat lahjoitukset huomioiden voidaan todeta, että käynnissäolevan haastekampanjan avulla on tähän mennessä saatu $6,173.48 karhujen karkoittamiseksi sanavapautemme kimpusta.

Kaiken kaikkiaan on alimasta tavoitteesta, $8,000, tähän mennessä saatu 77.17 prosenttia. Lähes neljännes on siis vielä kovan työn ja päättävän toiminnan sekä ennenkaikkea avokätisten lahjoitusten varassa.

Alueitten välistä kilpailua kunniapaikoista johtaa edelleen Länsi-Ontario. Hyvänä kakkosena on Pohjois-Ontario ja kolmannella tilalla Keski-Ontario.

TULOKSET ALUEITTAIN OVAT SEURAAVAT

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yht.	Pros.
Länsi-Ontario	$1,700.00	$1,394.75	$ 91.50	$1,486.25	87.43
Pohjois-Ont.	1,500.00	1,104.00	54.00	1,158.00	77.2
Keski-Ont.	2,020.00	1,460.05	94.50	1,554.55	76.96
Etelä-Ontario	1,525.00	1,023.19	134.50	1,157.69	75.91
Br. Columbia	775.00	388.96	195.00	583.96	75.35
Alberta	110.00	42.75	13.48	56.23	51.12
Quebec	300.00	126.05	12.00	138.05	46.01
Manitoba ja Sask.	70.00	20.75	3.00	23.75	33.93
U. S. A.			15.00	15.00	
	$8,000.00	$5,560.50	$612.98	$6,173.48	77.17

Lahjoituksia saatiin nyt eri puolilta maata seuraavasti:

EMIL HANKILA, South Porcupine, Ont. vastaa $1.00 Olavi Rönkön haasteeseen. Kiitos haasteesta Olavi. Olen jo aikaisemmin tehnyt lahjoituksen lehtiemme hyväksi.

KERTTU JA PAAVO POSSO, South Porcupine, Ont. vastaavat $5.00 Emma ja Emil Mäen haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi. Toivovat, että kaikki haasteen saaneet maksaisivat kunniavelkansa.

LEA JA NIILO TOIKKA, Sudbury, Ont. vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin.

MATTI MÄKELÄ, Sudbury, Ont. lahjoittaa $20.00 Vapauden hyväksi.

HANNA UITTO (KANGAS), Canoe, B. C. vastaa $1.00 Ellie Mäen haasteeseen ja haastaa Olga Pukarin, jossakin Itä-Canadassa, ennen asunut Malakwa, B. C.

MARY JA EINO ALANKO, Kirkland Lake, Ont. vastaavat $3.00 Martha ja Mauno Hopiavuoren haasteeseen ja kehoittavat kaikkia "Matti"-myöhäisiä mukaan.

(Jatkuu siv. 2)

INFLAATION "VASTUSTAMISESTA" ASUNTOKRIISI

Ottawa. — Liittohallituksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin jos se mielii välttää fiskaaliohjelmansa aiheuttaman asuntokriisin, sanoi Canadan talousneuvoston presidentti Arthur Smith viikon alussa.

Puhuen korkean korkokannan vaikutuksia tutkivan alahuoneen finanssikomitean istunnossa mr Smith sanoi lisäksi, että ammattitaidottomat ja nuoret työläiset sekä muutkin ryhmät tulevat kärsimään nykyisistä menetelmistä, joiden tavoitteena on inflaation jäähdyttäminen.

Komitealle esittämänsä lausunnon alkuosassa mr Smith iski takaisin hallituspiirejä, jotka ovat arvostelleet talousneuvoston äskeistä varoitusta, että nykyiset inflaatiovastaiset toimenpiteet voivat aiheuttaa lisää työttömyyttä ja talouselämän lamaantumisen ensi vuonna.

Hän lainasi talousneuvoston aikaisemmin julkaisemista vuosiraporteista todistaakseen, että tämä neuvosto on aina ollut kiintynyt inflaatiovastaisiin toimenpiteisiin ja "torjuakseen syytökset, mitä on eräistä piireistä esitetty, että talousneuvostolla on yksipuolinen asenne inflaatioon nähden, ja että tämä yksipuolisuus voidaan löytää sen yksityi jäsenistä tai toimitsijoista."

Mainittu talousneuvosto perustettiin v. 1963 siinä mielessä, että se voisi antaa hallitukselle neuvoja pitkistä ja keskipitkistä talousohjelmista.

"... Ekonomian kaikkia liiallisia viilennyksiä ... on punnittava hyvin vakavasti," hän sanoi.

"Jos vakavia riskejä otetaan harkiten, silloin on tarpeellista harkita ajankohtaisia ja tehokkaita rinnakkaistoimenpiteitä asuntokriisin välttämiseksi, ja varata turvaverkko minkä avulla saadaan tukea asukkaille ... erikoisesti ammattitaidottomille, nuorille ja kokemattomille työläisille sekä muille epäedullisessa asemassa oleville ryhmille ... jotka joutuvat raskaimman kuorman kantamaan inflaatiovastaisista voimakkaista toimenpiteistä", sanoi mr Smith.

VAPAUS
(LIBERTY)

INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS

Established Nov. 6, 1917

Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI

Telephone: Office and Editorial 674-4264

Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.

Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

"Neljännen osapuolen" löytö

Kantaen tulisia hiiliä sekä työministeri Bryce Mackaseyn että B.C:n satamatyöläisten tyynyn alle, torontolainen aamulehti kiirehti tiistaina puolustamaan sabotaasimielessä sulun järjestäneitä B.C:n lastaajayhtiöitä ja keksi saman tien, että B.C.:n satamatyöläisten lakossa on "neljäskin osapuoli".

Lehti pauhaa toimituspalstallaan sekä liittohallituksen työministeriä että lakkoon pakotettuja B.C:n satamatyöläisiä vastaan. Se joutuu myöntämään, että satamatyöläiset sopivat jo ennen lakon alkamista mr Mackaseyn kanssa siitä, että mahdollisesta lakosta huolimatta he tulevat lastaamaan ulkomaille lähetettävän kaiken vehnän mikä B.C:n satamiin tuodaan. Lehti myöntää vastahakoisesti, että "pinnallisesti" tämä järjestely tuntuu pyrkivän lakon kolmannen osapuolen, tässä tapauksessa farmarien asian huomioonottamiseen. Mutta lehti vaikeroi, että huomioidessaan tämän "kolmannen osapuolen" edut, työministeri Mackasey "kehitti neljännen osapuolen", mihin muka kuuluu kaikki muut, jotka haluavat lähettää tavaroita B.C:n satamista ulkomaille!

Kuten huomataan, tällä "neljännellä osapuolella" tarkoitetaan tosiasiassa laivausyhtiöitä, joita vastaan satamatyöläisten oli lakkoudutta va Vancouverissa, New Westminsterissä, Prince Rupertissa, Port Albernissa ja Chemainusissa.

Sivumennen sanoen tämän lakon yhteydessä kehittyi korkeatasoista yhteistoimintaa työläisten ja farmarien välillä. Työtaisteluun pakoitetut satamatyöläiset nousivat omien ryhmäetujensa yläpuolelle ja sanoivat asiallisesti puhuen farmareille, että teillä on nyt suuria vaikeuksia vehnämarkkinain puutteen ja vehnän kansainvälisten hintojen laskun vuoksi. Tässä tilanteessa me olemme lakonkin aikana valmiina lastaamaan kaikki teidän vehnänne. Tämä oli todella hieno näyte työläisten ja farmarien yhteistoiminnasta.

Mutta se ei miellyttänyt lainkaan B.C:n laivausyhtiöitä. Päin vastoin ne julistivat vehnän lastauksen sulkuun B.C:n kaikissa satamissa. Tämä osoittaa kuinka välinpitämättömiä suurpääoman kontrolloimat yhtiöt ja laitokset todella ovat canadalaisia kohtaan yleensä ja samalla myös maan kansllisetuihin nähden.

Työnntajat toimivat tässä tietenkin loukkaetujensa mukaisesti. He laskelmoivat, kuten torontolaislehtikin menettelee, että lakkoon pakoitetuilta satamatyöläisiltä palkkatulot mitä he olisivat saaneet vehnän lastauksesta ja niin muodoin on viljan vienti estettävä sulun avulla huolimatta lainkaan siitä kuinka vahingollinen toimenpide se on Canadan talouselämälle yleensä ja erikoisesti aavikkomaakuntien vehnäfarmareille.

Aikaisempien tämäntapaisten lakkojen yhteydessä on kiivailtu satamatyöläisten päiden menoksi. MuttaB.C:n työnantajain neuvoston presidentti F. G. (Tony) Plekitt valittaa nyt — ja hänen sanojaan toistaa kirjaimellisen tarkasti ko. torontolaislehti, että "miksi aavikkomaakuntien farmarit ovat tärkeämpiä kuin B.C:n metsämiehet?" Tällä perusteella hän ja torontolaislehti puolustaa tätä sabotaasia väittämällä, että vehnän lastaus ja vienti olisi muka syrjintää toisia vientipiirejä vastaan — jotka kieltäytyvät tekemästä oikeudenmukaista sopimusta satamatyöläisten kanssa.

Työministeri Mackaseyta on jo syytetty "poulueellisuudesta" työläisten unioiden ja farmarien hyväksi ja vaadittu häntä palaamaan "puolueettomuuslinjalle" — työnantajain hyväksi.

Merkillepantavaa kuitenkin on, että aavikkomaakuntien farmarien puhemiehet ovat kehoittaneet Mackaseyta pysymään lujana ja vaatimaan, että vehnää on lähetettävä työnantajapiirien sulusta huolimatta.

Huomioikaamme myös tämä: B.C:n satamakiistassa ei ole kysymys sen paremmin "neljännen" kuin "kolmannenkaan" osapuolen eduista, vaan upporikkaitten työnantajain ja heidän työläistensä välisesta voimankoitoksesta. Tässä voimien mittelyssä on ilman muuta annettava yhteinen tuki ja kannatus satamatyöläisille, jotka eivät saaneet ilman lakkoa oikeudenmukaisia korjauksia valituksiinsa.

20 vuotta kansan Kiinaa

Kiinan kansantasavallan perustamisesta tuli lokakuun1 päivänä kuluneeksi 20 vuotta. Tämä historiallisesti tärkeä merkkitapaus huomioitiin suurin juhlallisuuksin kaikkialla Kiinassa ja ulkomaillakin olevien kiinalaisten keskuudessa. Kiinan kansantasavalta on perustamisestaan asti saanut kaikkien edistysmielisten ihmisten lämpimän kannatuksen. Niinpä tämän merkkipäivänkin yhteydessä esitettiin maaemomme kaikilta ilmansuunnilta toivomuksia sosialististen päämäärien toteutumisen ja Kiinan kansan hyvinvoinnin sekä maailman rauhan säilymisen puolesta.

Kiinan kansantasavallan 20-vuotiseen historiaan sisältyy luonnollisesti sekä onnistumisia että epäonnea, voittoja ja taka-askeleita. Vasta historian pitkästä perspektiivistä saadaan täydellinen kuva esim. "pitkästä hyppäyksestä" ja "kulttuurivallankumouksesta" sekä muista kiistelyä aiheuttavista seikoista. Maailman rauhanvoimien ja samalla sosialistisen maailmanosan yhteisten etujen kannalta on tietenkin valitettavaa se että Kiinan ja muiden sosialistimaiden välille on kehittynyt erimielisyyksiä, että Kiina ei ole vieläkään saanut laillisia oiekuksiaan Yhdistyneet Kansakunnat järjestössä, ja että esimerkiksi Canadan ja Kiinan välillä ei ole diplomaattiyhteyksiä.

Tällaiset seikat heittivät luonnollisesti varjonsa Kiinan 20-vuotisjuhlinnan ylle. Toisaalta voidaan ehkä pitää tilanteen paranemisen merkkinä sitä, että Kiinan ja Neuvostoliiton välisten rajakiistojen käsittely näyttää nyt siirtyvän neuvottelupöytien ääreen, mitä hartaasti toivotaan, ja että esimerkiksi Canadassa toimitaan nyt diplomaattisuhteiden solmiamisen hyväksi Kiinan kansantasavallan kanssa. Mutta jotakin on silloin perusteellisesti väärin kun Peking luokittelee USAn imperialismin asemesta "päävihollisekseen" Neuvostoliiton!

Selvää kuitenkin on, että Kiina selviää nykyisistä sosialismin kasvun vaikeuksista samalla tavalla kuin se on tuhatvuotisen, vaikerikkaan historiansa aikana selvinnyt monista kovista koettelemuksistaan. Siksi voidaan varauksetta ja toivorikkain mielin toivoa kansan Kiinalle jatkuvaa menestystä uuden historiansa kolmannelle vuosikymmenelle lähtiessään.

Etelä-Sudanin ongelma

Sisäinen rikkinäisyys, heimojen välisten yhteenottojen rauhoittaminen ja maan eteläisen ja pohjoisen osan taloudellisten ja kulttuurierojen tasoittaminen ovat Sudanin demokraattisen tasavallan uuden hallituksen tärkeimpiä tehtäviä. Vasta muutaman kuukauden ajan on maassa ollut hallitus, jota on sanottu vasemmistolaiseksi ja sosialistiseksi.

Kaikki hallituksen teot vahvistavat käsityksiä, että Sudan on valinnut irtaantumisen imperialististen valtojen taloudellisesta holhouksesta suuntautuakseen ei-kapitalistiselle kehitystielle.

Sudanin vallankumouksellisen neuvoston puheenjohtajana ja hallituksen puolustusministerinä on kenraali Gafaar el-Nimary, joka heti entisen hallituksen kukistumisen (24. 5. 69) jälkeen vakuutti kansalle, ettei hallitus aio ratkaista Etelä-Sudanin ongelmaa sotilaallisin keinoin vaan Sudanin yhtenäisyyden nimissä. Onko tilanne tämän jälkeen muuttunut normalisoitumisen suuntaan?

Sudanin demokraattinen tasavalta on pinta-alaltaan Afrikan suurin valtio, asukkaita on 14 miljoonaa. Aiemmin Englannin imperiumiin kuulunut Sudan on ollut 13 vuotta itsenäinen.

Teollisesti ja taloudellisesti hieman pidemmälle kehittynyt Sudanin pohjoinen osa on arabien asuttama. Kolmen suuren maakunnan muodostaman eteläisen Sudanin väestö koostuu lukuisista neekeriheimoista. Maan eteläisen osan jälkeenjääneisyys ja kapinointi ovat pitäneet maassa yllä jännitystä näihin päiviin saakka. Etelän taloudellista jälkeenjääneisyyttä ovat käyttäneet hyväkseen valtiolliseen eristäytymiseen pyrkivät kapinalliset ja heidän kanssaan liittoutuneet kansainvälisen monopolikapitalismin edustajat.

Maan uusi hallitus, jossa on mukana mm. kommunisteja, on pyrkinyt sanoista tekoihin, ts. tilanteen rauhoittamiseen ja koko talouselämän tasapuoliseen kohottamiseen. Ensimmäinen positiivinen teko oli autonomian myöntäminen eteläisille maakunnille yhtenäisen valtion puitteissa. Maan pääkaupungissa Khartumissa riittää kuitenkin pohdiskeltavaa.

SUURIMMAT HEIMOT LUOPUVAT KAPINOISTA

Etelä-Sudanissa elää yli 100 heimoa, jotka puhuvat eri kieliä ja murteita. Suurimmat heimot ovat dinka-, nuer- ja shilluk-heimot. Ne muodostavat kaksi kolmannesta maan tämän alueen väestöstä. Heimojen elinkeinot ovat karjanhoito, metsästys- ja kalastus. Teollisuutta ei etelässä ole juuri nimeksikään. Heimojen päällikkyys kiertää suvun perintönä, on elinikäinen ja merkitsee valtaa, mikä sikäläisten perinnäistapojen mukaan ylittää kaikki valtion virallisten elinten valtaoikeudet.

Yksikään näistä kolmesta suuresta heimosta ei ole nykyisen hallituksen aikana vakavasti sekaantunut valtiollista eristämistä kannattavien kapinoihin. Tätä seikkaa nykyinen hallitus varmasti käyttää hyväkseen. Sen sijaan maan eteläisimmän maakunnan Equatorian alueella, erityisesti Kenian, Ugandan ja Kongon rajaseuduilla asuvat sukulaisheimot ovat ajoittain ilmaisseet tyytymättömyyttään.

Tarkkailijat ovat panneet merkille, että kapinointi järjestyy nykyisin vain erillisten ryhmien toimintaan. Kun on käynyt ilmeiseksi, että etelän suurimmat heimot ovat valmiita hyväksymään hallituksen toimet, katsotaan kapinoinnin menettävän poliittisen merkityksensä. Toisaalta ollaan valmiita tunnustamaan, että kysymys ei ainakaan vielä ole täydestä lojaalisuudesta hallitukselle. Ratkaisevin syy tilanteen kääntymiseen hallitukselle myönteiseksi on, että pienet kapinallisten heimojen ryhmät ovat menettämässä ulkoapäin tulevan tuen. Pienet ryhmät ovat jatkaneet hajanaisia hyökkäyksiään kyliin, varastaneet karjaa ja naisia.

HEIMOPÄÄLLIKÖIDEN HALTUUN ASEITA

Etelän suurheimojen ja hallituksen välisiä suhteita kuvastaa seuraava esimerkki. Kun kävi selväksi, että heimoilla on "kalavelkoja" kapinallisten rosvojoukkojen kanssa, päätti hallitus antaa heimopäälliköille oikeuden pitää kylissä sotasaalisaseita.

Eräs englantilainen lehtimies on kertonut nähneensä, miten Bahr el Ghazalin maakunnan keskuksessa Waussa ja hiukan pohjoisempana Oweilissa olivat dinka -heimon päälliköt keränneet tuhotuilta joukkioilta saaliiksi otettuja aseita, pääasiassa amerikkalaista ja belgialaista alkuperää olevia. Joukossa oli ollut nykyaikaisten ohella myös ikivanhoja suustaladattavia.

Hallitus näyttää olevan vakuuttunut, että heimopäälliköt ovat luottamuksen arvoisia. Kerrotaan, että Etelä-Sudanin alueen rosvokoplien on äärettömän helppoa hankkia aseita maan rajojen ulkopuolelta. Kongon, Kenian ja Etiopian läpipääsemättömissä tiheiköissä ei noudateta kansainvälisen kaupan normeja. Belgialaista valmistetta olevan automaattisen "Stenin" voi ostaa viidellä punnalla tai vaihtaa amerikkalaisia aseita salakuljetetulla karjalla tai kullalla.

Tilanteen rauhoittamiseen viittaavia merkkejä on havaittavissa. Kahakoiden määrä on vähentynyt. Suurin yhteenotto on ollut Juba-nimisen kaupungin lähettyvillä. Dinka- ja bar-heimojen välisessä laidunmaita koskeneessa taistelussa oli kaatunut seitsemän ihmistä. Järjestyksen olivat palauttaneet hallituksen poliisi- ja sotilasosastot.

POLIISISTA TULLUT JÄRJESTYKSEN VALVOJA

Sudanin demokraattisen tasavallan viranomaiset ovat toteuttaneet lupaustaan ratkaista Etelä -Sudanin ongelma rauhanomaisin keinoin. Etelä-Sudanissa toimivan Eteläinen rintama-niminen puolueen puheenjohtaja Klement Mboro on ilmoittanut, että etelän poikkeuksellinen tilanne on olemassa vain nimellisesti. Etelä-Sudanin talouselämän kohottamissuunnitelmaa (tarkoitukseen on jo varattu 6 milj. puntaa) on alettu toteuttaa ja nimenomaan tämän varaan rakentuu hallituksen toive tilanteen normalisoitumisesta.

Etelään on luotu valtion toimesta poliisijärjestelmä, jota pyritään sopeuttamaan alueen erityisoloja vastaavaksi. Pienet poliisiyksiköt sijoittuvat kapinallisten hyökkäysten kohteina olleisiin kyliin. Asukkaille taataan turvallisuus. Metsissä piilossa olevat asukkaat palaavat rauhassa asuntoihinsa. Poliisit ovat velvollisia huolehtimaan myös maakuntakeskuksien ja kylien välisten huoltoyhteyksien järjestelyistä.

Tässä vaiheessa ei tietenkään voida puhua vielä normalisoitumisesta sanan täydessä merkityksessä. Kehitys tuo mukanaan uusia ongelmia.

Waun kaupungissa, joka vielä kaksi vuotta sitten oli usein heimosotien näyttämönä, on asukkaiden turvallisuus taattu. Neuvostoliiton tuella on kaupunkiin rakennettu mm. suuri hedelmien söilnötätehdas, joka toimii osuuskuntaperiaatteella. Tehtaan lähiympäristön hedelmänviljelijät ovat tavallaan tehtaan työläisiä. Asukkaat tuntevat aloittaneensa uuden elämän.

Maan eteläisimmän maakunnan keskus Juba on päinvastainen esimerkki. Eteläisen rintaman kannattajat julistavat täällä avoimesti etelän erottamista itsenäiseksi valtioksi. Voimistuneen eristysmispyrkimyksen ohella Juban kaupunkia koettelee liika-asutuksen ongelma. Muutamassa vuodessa on kaupungin asukasluku kohonnut 5,000:sta 40,000:een.

Oman erityispulman hallitukselle aiheuttavat ne pohjoissudanilaiset, jotka olisivat iloisia afrikkalaisen etelän eroamisesta. Heidän mielestään etelä aiheuttaa vain taloudellisia uhrauksia ja poliittisia vaikeuksia "kehittyneelle" Pohjois-Sudanille.

"Etelän kohtalo on läheisesti sidottu pohjoisen Sudanin kohtaloon", vastaavat näille eteläinen rintama-puolueen johtajat Klement Mboro ja Hilari Logali. Tätä "kohtalonyhteisyyttä" kuvastaa tänään se, että Etelä-Sudanin kaupunkien lapsista jo 80 pros. käy koulua. Tätä pidetään hyvänä merkkinä Sudanin kansallisen yhtenäisyyden toteutumisesta.

Euroopan neuvosto tuomitsi Kreikan

Strasbourg. — Kreikka on erotettava pikimmiten Euroopan neuvostosta, mutta samalla on huolehdittava siitä, että Ateenan sotilashallitusta painostetaan palauttamaan maahan demokratia ja vapauttamaan poliittiset vangit.

Tällainen on lopputulos pitkällisestä käsittelystä Euroopankouksessa Strasbourgissa. Yhtä poikkeusta lukuun ottamatta kaikki puhujat tuomitsivat sotilasjuntan, ja ministerineuvostoa kehoitettiin jälleen tekemään päätös Kreikan erottamisesta joulukuun kokouksessa Pariisissa.

Valtuuskuntien antamien tietojen mukaan pidetään jo nyt todennäköisenä, että Kreikan jäsenyys lakkaa joulukuussa, koska Ateenan hallituksella ei ole aikomusta muuttaa politiikkaansa. Epävarmaa on vain se, millaisen kannan Ranskan hallitus omaksuu.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mimmi Knuuttila, Porcupine, Ont. täytti tk. 3 pnä 85 vuotta.

Oiva Westerback, R. R. 1, Copper Cliff, Ont. täyttää torstaina, lokakuun 16 pnä 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

KIRJEITÄ

OIKEUDENMUKAINEN PÄÄTÖS TYÖKIISTALLE

Tulipa mieleen vähän kirjoittaa.

Talvi lähestyy huimaavaa vauhtia. On jo aika korjata kesän sato. Tästä Sudburyn kaupungista näyttää muodostuvan pitemmän päälle hyvin kaunis paikka. Sitä sopisi mainostaa jo maan kaikissa lehdissä.

Ken esimerkiksi haluaa raitista ilmaa, hän tulkoon tänne Sudburyyn, missä eivät teollisuus-savut ja -myrkyt ole nyt haittana.

Kun jokin päivä sitten näin vanhan tuttavani, en ollut tuntea miestä. Niin oli ukko komistunut. Hän oli ennen niin kalpea. Mutta kun tätä lakkoa on jo kestänyt kolmisen kuukauntta, niin aurinko on ruskettanut ystävänikin kasvot. On siitä "työseisauksesta" siis vähän hyötyäkin.

Lakossa näyttelee päävoimaa maailman mahtava Inco. Toista osapuolta, työläisiä, edustaa teräsunio. Jotkut eivät ole tietävinään miten siinä kovassa koitoksessa käy, mutta varmuudella on sanottava, että työläisille kuuluu voitto, mikäli on totta, että oikeus lopulta voittaa. Nyt on kuitenkin tosi edessä. Minä ainakin toivon, että tämä kiista saataisiin pian sovituksi — tietysti oikeudenmukaisella tavalla.

Me kaikin tykkäämme raittiista ilmasta, mutta ilma voidaan puhdistaa, jos on hyvää tahtoa, muitakin menetelmiä käyttäen kuin työseisauksen avulla.

Aatto Walli.

TUNTEMATON VAPAUDEN LUKIJA, Sudbury, Ont. lahjoittaa $10.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi ja haastaa kaikki toiset tuntemattomat.

MR. JA MRS. T. PÖYHÖLÄ, Port Arthur, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi.

MRS. H. HIRVONEN, Toronto, Ont. lahjoittaa $1.00 Vapauden hyväksi.

IDA JA OSCAR MÄNNISTÖ, Sudbury, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

LEMPI JA SETTI KIVINIEMI, Toronto, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapauden hyväksi ja toivovat, että toisetkin "Matti"-myöhäiset tekevät samoin.

ELISA SALONEN, Sylvan Lake, Alta lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

TOIVO SALO, Beaver Lake, Ont. vastaa $4.00 Arvi Salon haasteeseen ja toivoo, että kaikki haasteen saaneet vastaavat haasteensa

CHARLES PALO, R. R. 1, Whitefish, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

LAURI NIININEN, Sudbury, Ont. lahjoittaa $4.00 Vapaudelle.

JACK MÄKI, Sault Ste. Marie, Ont. vastaa $5.00 Emil Mikkolan haasteeseen Vapauden hyväksi.

HILMA JA EINO VUORIMÄKI, Kirkland Lake, Ont. vastaavat $5.00 Serkku-pojan haasteeseen. Kiitos huomaavaisuudesta!

WM. MURTO, McKenzie Island, Ont. lahjoittaa $4.00 Vapauden ja Liekin hyvä.ksi.

JOHN KANGAS, Murillo, Ont. lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja toivoo, että kaikki lukemista kaipaavat eläkeläiset vievät haastetta eteenpäin.

OSCAR ORAVA, Toronto, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapaudelle.

AATTO WALLI, Sudbury, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapaudelle.

MISS JENNIE HURSKAINEN, Thorhild, Alta lahjoittaa $2.00 Vapaudelle ja toivoo parhainta onnea ja menestystä hyvälle lehdelle

MATTI OJANLATVA, Toronto, Ont. vastaa $2.00 Sanelma ja Nikolai Kallion haasteeseen.

HELMI JA ARMAS KAIPAINEN, Willowdale, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi, että se voisi ilmestyä ei vähempää kuin kaksi kertaa viikossa.

TOINI KUUSELA, Toronto, Ont. lahjoittaa $3.00 Vapaudelle.

EDITH JA WM. JOKELA, Toronto, Ont. vastaavat $4.00 John Tolvasen haasteeseen.

KERTTU JA OTTO HAUTALA, Toronto, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

MATTI RASMUS, Toronto, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa kaikki myöhäiset maksamaan haasteensa.

MARY HILDEN, Lake Worth, Fla. lahjoittaa $5.00 Vapaudelle.

HELMI JA EINO VÄLKKI, Toronto, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

VIENO JA T. NIIRANEN, Toronto, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi toivossa, että jokainen tekisi pienen lahjoituksen lehtemme tukemiseksi.

MRS. SYLVIA LOWE, Vancouver, B. C. vastaa $5.00 Minnie ja Karl Vainion haasteeseen ja haastaa kaikkia lukijoita ja ystäviä vointinsa mukaan tukemaan omaa lehteään.

Tässä ktsauksessa	$ 156.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	5,404.50
	5,560.50
Liekin lahjoitukset	612.98
Yhteensä	$6,173.48

PALME VALITTIIN AINOANA EHDOKKAANA

Tukholma. — Ruotsin sosialidemokraattien puoluekongressi valitsi viime viikolla opetusministeri Olof Palmen huutoäänestyksellä puolueen uudeksi puheenjohtajaksi Tage Erlanderin jälkeen. Palmesta tulee myös automaattisesti uusi pääministeri.

Vaalivalmistelukomitea esitti Palmea ainoana ehdokkaana, ja kongressin osanottajat tervehtivät suosionosoituksin ehdotusta. Suosionosoitukset jatkuivat pitkään uuden puheenjohtajan noustua puhujakorokkeelle.

Vaalivalmistelukomitean puheenjohtaja Knut Johansson mainitsi Palmen vuosi sitten sanonen Erlanderille, ettei hän halua ryhtyä tämän seuraajaksi. Komitean kysymykseen oli Palme kuitenkin vastannut olevansa puolueen käytettävissä.

Ensimmäisessä puoluejohtajana pitämässään puheessa Palme kiitti luottamuksesta ja tähdensi sen sisältävän suunnattoman vastuun.

— Tulen tekemään kaiken voitavani suorittaakseni tehtävän. Demokraattiselle sosialistille ei tässä maassa ole hienompaa tehtävää kuin tulla sosialidemokraattisen puolueen puheenjohtajaksi, hän totesi. Uusi puoluejohtaja katsoi olevan vaikeaa seurata Erlanderia, mutta sanoi puolueelta saamansa tuen olevan lohtuna. Hän esitti sitten puolueen kiitokset Erlanderille tämän suuresta panoksesta.

Jo puoli tuntia ennen iltapäiväistunnon alkamista kokoussali alkoi täyttyä valtuutetuista, sanomalehtimiehistä ja kutsuvieraista. Kaikille ei riittänyt tilaa sisällä. Rouvat Aina Erlander ja Lisbeth Palme istuivat ensimmäisellä penkillä vaalien ajan.

Knut Johansson muistutti puheessaan vaalin olevan historiallinen siinä mielessä, että puoluekongressi valitsi nyt ensimmäisen kerran suoraan puheenjohtajan. Gunnar Strängin luovuttua ehdokkuudesta oli jäljellä vain yksi ehdokas, mutta tämä ei kuitenkaan johdu pätevien ehdokkaiden puutteesta vaan siitä, että valtuutetut olivat jo kauan keskustelleet asiasta.

Tage Erlanderin valtakaudelle ovat antaneet leimansa sisäinen näkemys ja realismi, kokemus ja uudistuminen. Samoissa merkeissä on tulevaisuudenkin jatkuttava, ja tämän vuoksi oli Olof Polmen valinta luonnollista, Johansson totesi.

Palmen valinta merkitsee, että Ruotsi saa uuden hallituksen ja hänestä tulee sen pääministeri. Tämä tapahtuu hallituksen istunnossa 14. lokakuuta. Ruotsin pääministeri vaihtuu tällöin ensimmäisen kerran 23 vuoteen. Hallituksen istunnossa 9. lokakuuta Tage Erlander jätti koko hallituksensa eronpyynnön.

PÄIVÄN PAKINA

KUUN TOMUA

Ylläolevalla otsikolla kirjoitti äskettäin Suomeen tuodusta piskuruisesta "kuuvalosta" Kansan Uutisten nimimerkki "Taavetti".

Hän selostaa mielenkiintoisella tavalla tätä epätavallista asiaa seuraavasti:

Suomalainen tiedemies tohtori Birger Wiik on käynyt Yhdysvalloissa ja tuonut sieltä tullessaan 26.6 grammaa Kuun tomua ja joukossa hiukan suurempiakin muruja.

Tri Wiik on ainoa tiedemies Pohjoismaissa, jolle on suotu kunnia päästä tutkimaan Kuusta tuotuja näytteitä. Aikaa on kuulemma sydäntalveen asti, jolloin tutkimuksista on tehtävä yhteenveto ja kaikki se materiaali, mitä 26.6 grammasta on jäänyt tähteeksi, on palautettava Yhdysvaltoihin, mutta ei kai sentään Kuuhun.

Tri Wiik totesi eräälle haastattelijalle, että Kuusta tuodut näytteet, tomu ja muruset, ovat niin vaatimattoman mustanpuhuvia, että jos ne pudottaisi maahan, kukaan ei niitä viitsisi ylös noukkia, ellei tietäisi, mistä ne ovat peräisin.

Sanotaan, että tri Wiikin tuomien Kuun osasten arvo olisi 50 miljoonaa markkaa. En tiedä miten tuollainen arvo on laskettu, mutta epäilen, että maapallolta tuskin löytyy sellaista henkilöä, rikastakaan, joka noista kappaleista sellaisen hinnan maksaisi. Niitähän ei voi syödä eikä juoda, niistä ei voi tehdä edes koruja, koska kappaleet eivät ole erityisen kauniita.

Ehkäpä hinta on laskettu siten, että on arvioitu kaikki ne suunnattomat kustannukset, joita Yhdysvaltain kuuohjelman toteutamisessa on ollut ja jaettu summa sillä ainemäärällä, joka Kuusta tuotiin ihmisten ensimmäisen käynnin yhteydessä.

Kallista pölyä joka tapauksessa, vaikka tavallisille ihmisille jokseenkin arvotonta. Lisäksi epäilen, että hinta tulee piakkoin putoamaan, sillä kaipa sieltä Kuusta tuodaan ainetta enemmänkin, kunhan seuraavia retkiä tehdään.

Kuun tomusta puheen ollen olen kuullut sanottavan, että niillä miljoonilla dollareilla ja ruplilla, joita suurvallat avaruusohjelmiinsa, mm. kuuohjelmiinsa käyttävät ja ovat käyttäneet, olisi voitu ja voitaisiin torjua nälkää melkoisesti, rakentaa asuntoja ja kouluttaa ihmisiä auttamaan itse itseään.

Aivan varmaan niin onkin asianlaita. Ja kuitenkin maailmassa pannaan rahaa paljon avaruus- ja kuuohjelmia turhempiin asioihin ja pannaan paljon enemmän kuin näihin ohjelmiin ilman että kukaan erityisesti tällaista rahankäyttöä moittisi. Maapallolla on niin monenlaista humpuukia, ettei se tunnu todeltakaan ja mitä suurempi humpuuki on kyseessä, sitä kalliimmaksi se tavallisesti tulee puhumattakaan nyt humpuukien humpuukista, sotien käymisestä ja aseistautumisesta, varustautumisesta toinen toistemme tappamiseen. Siihen touhuun sitä vasta rahaa on pantu kautta historian jos sitten sillä touhulla lienee toisaalta tehty tehokasta apuharvennutsakin ihmiskunnan keskuudessa.

Avaruuden tutkiminen silloin kun se tapahtuu järjellisissä puitteissa, on ainakin minun mielestäni osoitus siitä, ettei ihmiskunta ole ihan nollaksi tulossa. Uteliaisuutta eli tiedonhalua piisaa ja se on edistyksen merkki.

Jos tässä maailmassa olisi aina silloin, kun jotakin uutta on kalliilla hinnalla etsitty ja tutkittu, jätetty kaikki tuo tekemättä sen vuoksi, että kunakin aikana on ollut paljon tärkeämmältäkin tuntuvia tehtäviä, niin taitaisi olla yhä Amerikka löytämättä, sähkö keksimättä, radio kehittämättä jne jne.

Ihmisillä on sellainen merkillinen uteliaisuuden kipinä, joka panee heidät tutkimaan ja tekemään löytöretkiä, sellaisiakin, jotka niiden tekemisen aikaan tuntuvat turhanaikaisilta siihen hintaan nähden, mitä ne maksavat. Se uteliaisuuden kipinä tekee kuitenkin ihmisen, erottaa meidät eläimistä, joten kyllä sitä kipinää kannattaa vaalia, vaikka se välistä käy kalliiksikin.

Joten onnea vain tri Birger Wiikille niiden kalliiden kuuntomugrammojen parissa.

Urheilua

Neuvostoliitto yhä vahvin nostomaa

Varsova. — Amerikkalainen 25-vuotias vakuutusasiamies Joseph Dube voitti Varsovassa pidettyjen painonnoston MM-kilpailujen viimeisen sarjan mestaruuden saavuttamalla yli 110 kg:n sarjassa yhteistuloksen 577.5 kg.

Belgian Serge Reding sijoittui MM-hopealle ja voitti EM-kultaa yhteistuloksella 570. Pronssia ja EM-hopeaa voitti Neuvostoliiton Stanislav Batishev, jok asai saman tuloksen kuin Reding eli 570 kg.

Neuvostoliiton ME-nostaja Leonid Zhabotinski epäonnistui pahasti. Hänen tavoitteenaan oli huikea 600 kilon yhteistulos, mutta jo punnerruksessa hän jäi 187,5 kg ja tempauksessa vain 162,5 kiloon, jonka jälkeen mies keskeytti kilpailun jääden ilman tulosta.

Suomen Kalevi Lahdenranta oli myös epäonninen. Työnnössä hän sai 195 kg, mutta hävisi vaa'alla EM-pronssin Länsi-Saksan Rudolf Mangille. Molemmat tempasivat 155 kg. Punnerruksessa oli Lahdenrannan tulos 165. Myös Ruotsin Ove Johansson jäi kokonaan ilman tulosta työnnössä.

Maiden välisessä epävirallisessa pistelaskussa Suomi sijoittui MM-kilpailussa kuudenneksi 15 pisteellä. Neuvostoliitto kokosi 40 pistettä ja oli paras. EM-kilpailussa Suomi sijoittui viidenneksi.

Epäviralliset pisteet MM-kilpailussa: 1) N-liitto 40, 2) Puola 25, 3) Unkari 23, 4) Japani 22, 5) USA 19, 6 Suomi 15, 7) Bulgaria 13, 8) Iran 9, 9) Belgia 8, 10) Ruotsi5, 11) Tshekkoslovakia ja Norja4.

EM-pisteet: 1) Neuvostoliitto 44, 2) Puola 29, 3) Unkari 28, 4) Bulgaria 21, 5) Suomi 18, 6) Belgia 10, 7) T-slovakia 10, 8) Ruotsi, Norja ja Itä-Saksa6, 11) Romania5, 12) Englanti ja Länsi-Saksa 4, 14) Ranska 3, 15) Itävalta ja Italia2.

80.5 m ponkaisu nyt muovimäen ME

Suhl. — Maailman pisimmän "lumettoman" onnistuneen mäkihypyn suoritti DDR-läinen mäkihyppääjä Heinz Schmidt Oberhofissa Thyringenin hiihtomäessä. Hänen hyppynsä kantoi 80,5 metriä, ja se kuului vähen valmennusohjelmaansa kilpailukautta 1969—1970 varten.

DDR:ssä on tällä haavaa runsaat 40 hiihtomäkeä, joista monien isojen mäkien varusteisiin kuuluu muovimatto. DDR:ssä konstruoidun "korvikelumen" laatu on kieltämättä ansainnut saamansa tunnustuksen. Monissa hiihtomäissä on matonkäyttökausi pitempi kuin lumikausi. Valmennus- ja kilpailuohjelmia ei enää voisi ajatellaan ilman mäkimattoja.

DDR:n mäkihiihdon menestyksellisen kehitykseen kuluneiden 20 vuoden aikana liittyy erottamattomasti kansainvälistä mainetta saavuttaneen DDR-läisen valmentajan, Hans Rennerin nimi ja muovinen hiihtomatto, jonka hän noin 15 vuotta sitten otti käytäntöön. Marraskuun 21 pnä 1954 Werner Lesser voitti Oberhofin nuorisomäessä 42 m hypyllään ja oli maailman ensimmäinen ilman lunta suoritettu.

Hollanti tunnusti DDRn lipun ja hymnin

Haag. — Itä-Saksan kansallislaulu voidaan soittaa ja lippu nostaa salkoon vastaisuudessa Hollannissa pidettävissä urheilutilaisuuksissa jos asianomaisen kansainvälisen urheiluliiton säännöt sen sallivat, totesi Hollannin pääministeri Piet de Jong lehdistöhaastattelussa.

Hän sanoi kuitenkin hallituksen kantana olevan, että kumpaakin tulisi välttää, mikäli on olemassa vaara, ettei urheilua ja politiikkaa voida pitää toisistaan erossa.

* * *

NATO-maat ovat aivan viime aikoihin asti koettaneet ylläpitää Länsi-Saksan vaatimusta DDR:n kansallisten symbolien boikotista ja eräissä maissa, kuten Italiassa, ei suurissa kansainvälisissä kilpailuissakaan ole saatu nostaa DDR:n lippua salkoon tai soittaa maan kansallishymniä.

Kynnön MM Tanskaan

Belgrad. — Tanskalainen Flemming Tussend on voittanut 16. kynnön maailmanmestaruuskilpailut Jugoslaviassa. Toiseksi kilpailussa sijoittui australialainen Peter Anderson. Kaksipäiväisiin kilpailuihin otti osaa yhteensä 37 kilpailijaa 18 maasta.

100-vuotisprojekti. Vaikkakin kaksi vuotta myöhästyneenä. Torontossa avattiin äskettäin $30 miljoonaa maksamaan tullut Canadan 100-vuotisprojekti, Ontarion tiedekeskus. Rakennuksen virallisen avauksen suoritti pääministeri John Robarts.

Lähi-idän tilannetta ei nähdä toivottomana

New York. — Tanskan ulkoministeri Poul Hartling keskusteli syyskuun 27 pnä New Yorkissä Neuvostoliiton, Yhdysvaltain ja Yhdistyneen arabitasavallan ulkoministereiden kanssa ja totesi keskustelujen jälkeen, etteivät suurvallat tai lähi-idän kiistan osapuolet pidä tilannetta toivottomana. Hän lisäsi kuitenkin, etteivät ne pysty toisaalta osoittamaan konkreettisesti mitään, missä olisi saavutettu edistystä pyrkimyksissä kohti neuvotteluratkaisua

Hartling sanoi saaneensa sen vaikutelman, että yksimielisyyden tiellä on vielä suuria vaikeuksia ja että kumpikin osapuoli pitää edelleen kiinni entisestä kannastaan. Lähentyminen, jonka on täytynyt tapahtua, ei ole Hartlingin mukaan silmiinpistävä.

Hartling tapasi myös Puolan ulkoministerin Stefan Jedrychowskin ja neuvotteli tämän kanssa Euroopan turvallisuuskonferenssista ja Suomen tarjouksesta toimia suunnitellun kokouksen isäntänä. Sama aihe oli esillä myös neuvotteluissa Rogersin ja Gromykon kanssa.

Pohjoismaiden ulkoministerit päättivät äskettäin Reykjavikissa pitämässään kokouksessa tukea Suomen aloitetta, ja Hartling sanoi neuvotellessaan Gromykon ja Jedrychowskin kanssa Pohjoismaiden kiinnittävän suurta huomiota siihen, että Yhdysvallat ja Canada saadaan mukaan ja että valmistelut ovat erittäin perusteellisia, jotta kokouksen voidaan toivoa johtavan realistisiin tuloksiin.

"Sekä Neuvostoliitto että Yhdysvallat suhtautuvat periaatteessa myönteisesti tällaiseen kokoukseen, mutta en voinut havaita mitään hehkuvaa innostusta asiaan Rogersissa tai Gromykossa."

Näyttää varsin selvältä, ettei tällaista turvallisuuskonferenssia saada aikaan aivan lähitulevaisuudessa. Pohjolan taholla pidämme kiinni kannastamme, jonka mukaan on tuotava esiin konkreetisia tehtäviä."

Esillä keskusteluissa oli myös kysymys Posjoismaiden ehdokkaasta ensi yleiskokouksen puheenjohtajaksi. Hartling sanoi Pohjoismaiden ilmaisseen kiinnostuksensa asiaa kohtaan, mutta mitään nimiä ei vielä ole ehdotettu. Keskusteluissa on tosin ollut esillä kaksi nimeä, Tanskan YK-suurlähettiläs Otto Borch ja hänen norjalainen virkaveljensä E. Hambro. Syksyn aikana Pohjoismaat päättävät ehdokkaastaan ja ilmoittavat asiasta ennen istuntokauden päättymistä joulukuussa.

Yhdeksän kongressimiestä toivoo sodan lopettamista

Kehoittavat amerikkalaisia liittymään sotavastaisen moratorium-päivän viettoon

Washington. — Yhdysvaltain kongressin yhdeksän jäsentä esitti viikon alussa julkisen vetoomuksen missä amerikkalaisia kehoitetaan antamaan tukensa koko maata käsittävässä mittakaavassa lokakuun 15 päivän Vietnamin sodan "moratoriumille".

Tämä moratoriumin tarkoituksena on järjestää yliopistoissa työn seisautus, jonka aikaan opiskelijat, opettajat ja muut kansalaiset tekevät järjestämistyötä Vietnam-sotaa vastaan.

Vietnamin sodan moratoriumikomitea, minkä jäsenyydessä on julkisesti esiintyviä pasifisteja, asekutsuntaa vastustavia nuoria sekä senaattori Eugene McCarthyn ja Robert Kennedyn kannattajia (vaalikampanjan aikana) ja sellaisetkin julkisuusmiehet kuin Nelson Rockefeller ja George Romney, on työskennellyt kuusi kuukautta lokakuun 15 päivän moratorium-päivän järjestämisen hyväksi.

Komitean 33-henkinen toimitsijakunta on tämän ajan työskennellyt Washingtonissa moratorium-päivän vieton yhdistämiseksi kautta maan.

Kaikkiaan 108 kongressimiestä kiitteli maanantaina presidentti Richard Nixonia siitä kun hän on päättänyt tuottaa entisten lisäksi 35,000 sotilasta pois Vietnamista. Samalla nämä kongressimiehet ilmaisivat toivomuksen, että Yhdysvaltain maataisteluvoimat tuotaisiin Vietnamista pois "ensimmäisen mahdollisuuden avauduttua". Nämä kongressimiehet muodostavat noin neljänneksen kongressin koko jäsenmäärästä.

He ovat allekirjoittaneet päätöslauselman "antaakseen presidentille voimakasta rohkaisua asevoimien palauttamisohjelmansa toteuttamiseksi."

Taistelumyrkkyä tiellä L-Saksassa

Bonn. — Trierin kaupungin läheiseltä valtatieltä Länsi-Saksassa on löydetty 5 kilon paketti, joka sisältää vaikutukseltaan tukehduttavaa jauhomaista ainetta. Useiden ohiajaneiden autojen kuljettajat ovat joutuneet sairaalaan ja heillä on vaikean myrkytyksen oireita. Lisäseurausten välttämiseksi on lähitalojen asukkaat evakoitu väliaikaisesti vaaralliselta alueelta.

Seutua tutkivien kemistien on pakko työskennellä kaasunaamareissa. Tutkimuksissa on todettu, että jauhomainen aine on amerikkalaisjoukkojen harjoituksissa käyttämää myrkyllistä taisteluainetta. Länsisaksalaisen lehdistön mukaan nämä kemialliset aineet ovat Natoon kuuluvien amerikkalaisyksikköjen varustuksia.

Trierin lähistöllä löydetty myrkkyainepaketti on oletettavasti pudonnut ohikulkeneesta autosta. Muut autot ovat sitten levittäneet jauheen laajalle tiealueelle. Poliisi on varoittanut paikallista väestöä syömästä vaarallisen alueen lähistöltä saatuja hedelmiä ja vihanneksia.

Trierin lähistön tapahtumat osoittavat jälleen kerran, kuinka vaarallisia seurauksia saattaa siviiliväestölle koitua amerikkalaisten kemian aseiden sijoittamisesta Länsi-Saksaan. Länsi-Saksassa vaaditaankin yhä jyrkemmin näiden aseiden poistamista maan alueelta.

Whitby, Ont. — Mary Nellesin ryöstöstä syytetyt kuusi torontolaista poikamiestä esiintyi tällä viikolla neljännen kerran oikeudessa, mutta asiaa ei käsitelty ja heidät palautettiin vankilaan takaussumman pysyessä edelleen $50,000.

Syytetyt palaavat seuraavan kerran oikeuteen lokakuun 14 päivänä ja yleinen syyttäjä Bruce Afflect sanoi olevan mahdollista, että tällöin päätetään päivänmäärästä varsinaisen oikeuskuulustelun aloittamista varten. Kuutta miestä syytetään ihmisryöstöstä ja salavehkeilystä ihmisryöstön suorittamiseksi.

Paperikultapooli sai hyväksymisen

Washington. — Kansainvälinen valuuttarahasto hyväksyi viime perjantaina toimeenpannussa äänestyksessä suunitelman 9,500 miljoonan dollarin "paperikultapoolin" perustamisesta maailman kulta- ja valuuttavarantojen täydentämiseksi.

Suunnitelmaan liityville kansainvälisen valuuttarahaston jäsenmaille, joita on kaikkiaan 115, jaetaan osuus uudesta kansainvälisestä rahasta. Jäsenosuus vaihtelee kunkin maan taloudellisen vaurauden mukaan.

Ensimmäisessä e r ä s s ä ensi tammikuun 1. päivänä jaetaan 3,500 miljoonaa dollaria "paperikultaa," jonka virallinen nimitys on erityisnosto-oikeudet. Seuraavat kaksi erää, jotka ovat molemmat 3,000 miljoonaa dollaria, jaetaan vuosien 1971 ja 1972 alussa.

Suunnitelma, jonka on laatinut kansainvälisen valuuttarahaston johtaja Pierre - P a u l Schwitzer, edellytti hyväksytyksi tulemiseksi, että 85 prosenttia äänistä annettiin sen puoltamiseksi.

DELICIOUS — DELIGHTFUL

European Voyage

When you go to Great Britain, Denmark or Poland on Ts/s STEFAN BATORY, you'll marvel at the elegant extras included in your fare. International cuisine from every country of culinary reputation. First class entertainment and recreation. Air-conditioned cabins in which you relax in total comfort. Remarkable sea-going stability. Ts/s STEFAN BATORY departs for the delights of Europe — England, Denmark and Poland — from Montreal on October 10th, November 7th and from Quebec on December 4th. Book now to avoid disappointment.

Round trip excursion fares — tourist class:

	Intermediate season: US	Intermediate season: CAN	Thrift Seasons: US	Thrift Seasons: CAN
To England	$392.00	$430.00	$362.00	$391.00
To Denmark	$434.00	$470.00	$400.00	$432.00
To Poland	$444.00	$480.00	$410.00	$444.00

POLISH OCEAN LINES

See your travel agent or write to:
GENERAL AGENTS:
IN USA: Gdynia America Line, Inc., 115 Broadway, New York — phone 964-3100
IN CANADA: Pickford & Black Ltd., 159 Bay St., Toronto — phone 366-5484

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Torstaina, lokakuun 16 pnä esitetään Don haalilla kuuluisa Suomi Filmin elokuva Tatu Pekkarisen "Kaunis Veera eli Ballaadi Saimaalta". Elokuvan esitys alkaa kello 8 illalla ja silloin kannattaa haalille tulla pidemmänkin matkan takaa.

* * *

Lauantaina, lokakuun 18 pnä on Don haalilla illallistanssiaiset, joiden isäntänä toimii Canadian Council of National Groups, jossa myös Canadan Suomalainen Järjestö on jäsenenä. Tämä vuotuinen tilaisuus järjestetään eri järjestöjen haaleilla ja tänä vuonna on meidän vuoromme. Sisäänpääsyliput maksavat ainoastaan $2.50 ja siihen sisältyy kevyt illallinen. Tilaisuudessa esitetään jonkin verran ohjelmaa ja tanssimusiikista huolehtii hyvä orkesteri. Tarjoilu alkaa kello 8 illalla ja tanssi kello 9. Tervetuloa viettämään hauska ilta kansainvälisessä seurassa.

* * *

Tämän kuun alussa alkaneessa lehtiemme levitysryntäyksessä tulisi ottaa tämä asia oikein tosissa joukkotyön kannalta, sillä lehdillämme on lukuisia lukijoita kaukana Suomessakin. Muistakaamme tämän levitysryntäyksen aikana, että tieto on valtaa.

* * *

Nyt kun alamme myös valmistua joulutervehdysten keräämiseen, niin pidetään huoli siitä, että kenenkään nimi ei jää pois joulutervehdysten joukosta. Näistä joulutervehdysilmoituksista voi soittaa täällä Torontossa numeroon: EM 4-3810.

* * *

Haalille järjestetty kuorojemme kotiinpaluujuhla oli suurenmoinen tilaisuus. Siellä kuultiin lukuisia esityksiä Suomi-matkan vaiheista ja kuorojemme hyvin onnistuneesta esiintymiskiertueesta. Mahdollisesti illan paras 'naurattaja" oli Eino. Tuhannet kiitokset suurelle yleisöjoukolle antamastaan kannatuksesta, aina Floridaan asti. Mainio oli myös John Salorannan kertomus Leningradista. On todellakin synti jättää siitä kirjoittamatta. — N.

USAn liittolaiset eivät pääse pois E-Vietnamista

Moskova. — Washington pyrkii siihen, ettei se salli liittolaisten joukkojen poistamista Etelä-Vietnamista. Muuta ei voi odottaakaan koska Yhdysvaltain politiikka monien sotavuosien aikana on tähdännyt siihen, että se peittää imperialistisen hyökkäyksensä Kaakkois-Aasiassa mahdollisimman useilla muiden maiden lipuilla.

Kuinka Pentagon voisikaan nyt sallia, että sen liittolaisleirissä käytäisiin vaikkapa vain neuvotteluja joukkojen vähentämisestä, saatikka sitten niiden poistamisesta. Siinä tapauksessa Yhdysvallat jäisi yksin, kirjoittaa Juri Jasnev New Yorkissa pidetyn Yhdysvaltain Vietnam-hyökkäykseen osallistuvien maiden kokouksen tuloksista.

New Yorkissa pidetyn kokouksen tulokset osoittavat, että sen osanottajat eivät halua ottaa huomioon olevaa todellisuutta seuratessaan Yhdysvaltain imperialististen piirien vanavedessä. Viime kädessä kaikki saattaa kääntyä vain niitä vastaan, kirjoittaa Jasnev.

HENGELLISET KOKOUKSEMME

jatkuvasti Siion Rukoushuoneella, 122 Powell St., Vancouver, B.C., keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 7.30, sunnuntaisin klo 7 illalla.

TERVETULOA!

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

KAIKILLE OSAKKEENOMISTAJILLE INTERNATIONAL OSUUSLIIKKEESSÄ!
Olkaa hyvä ja huomioikaa, että INTERNATIONAL CO-OPERATIVE STORES LTD:in osakkeenomistajien
PUOLIVUOSIKOKOUS
pidetään
Sunnuntaina, lokakuun 26 pnä
kello 10 aamulla
Finnish-haalilla, 316 Bay St., Port Arthur, Ont.
Päivätty lokakuun 9 p. 1969
J. Kipien, presidentti

Sivumyymälöiden kokoukset;
GERALDTON, ONT. — Torstaina, lokakuun 21 pnä klo 7.30 ill. kaupan hallinnon huoneessa
NOLALU, ONT. — Keskiviikkona, lokakuun 22 pnä klo 7.30 ill, Hillside koululla

Ilomäki Bros. Monument Co.
Huolella valmistaa kaikkia kivityöalaan kuuluvia töitä.
Puhelin 923-3798
506 Brunswick Ave., Toronto, Ont.

SUOMALAINEN AUTOKORJAAMO
EKO-GARAGE
382 Dawes Rd., Toronto 16, Ont.
(Ennen oli Cecil-Spadina nurkkauksessa)
Puhelin 751-1227
ERKKI KONTUNEN

Coffee Twist Bakery
108 Markham Road, Toronto, Ont.
6190 Yonge St., Willowdale, Ont.
Puhelin 261-5318

TURKU BAKERY AND DELICATESSEN
Puh. 463-3331 — Kot. 633-8028
281 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Valmistamme suomalaista ruoka- ja kahvileipää, liha- ja kaalipiirakoita, kymmentä eri laatua täytekakkuja.
Myymme myös suomalaisia makkaroita, juustoja, sillejä ja makeisia.
Omist. AKE SAARINEN

VALMISTAMME
RUIS-, GRAHAM-, KAURA-, RANSKAN- ja DIEETTILEIPÄÄ
Juhja- ja arkipitkoja, tanskalaisia viinereitä, kakkuja y.m. leipomoalan tuotteita. Myös karjalan piirakoita, lihapiirakoita y.m.
Parkway Bakers
Puhelin 363-7676.
290 Queen St. W., Toronto Ontario
Aukioloajat:
Maanantai-torstai .... 9—6
Perjantai 9—7.30 lauantai 9—5

ILLALLISTANSSIT
DON-HAALILLA, TORONTOSSA
Lauantaina, lokakuun 18 pnä
BAARI AVATAAN KLO 7.30 ILLALLA
TANSSIT ALKAA KLO 8.30 ILLALLA
Sisäänpääsy $2.50, johon sisältyy kahvi- ja kylmä illallinen.
Tervetuloa seurustelemaan ja tanssimaan hyvän orkesterin soitolla!

Jouluksi Suomeen
OSALLISTUKAA ILONTÄYTEISEEN JOULUHUVIMATKAAN!
KUNGSHOLM...JOULUKUUN 6 p:nä, 1969
New Yorkista Göteborgiin, josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.
Matkan johtaja Kristian Haakonsen. Matkanemäntänä Mrs. Marianne Kvarnström
Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin tai Turkuun.
LIPPUJEN HINNAT
Turistiluokka—New York/Göteborg alkaen U.S. $242.—½ round trip

New Yorkista	LAIVAVUOROT 1969-1970	Göteborgista
JOULUK. 6	KUNGSHOLM	JOULUK. 20
*TOUKOK. 28	KUNGSHOLM	KESÄK. 18
KESÄK. 3	GRIPSHOLM	KESÄK. 27
ELOKUUN. 13	KUNGSHOLM	ELOKUUN. 26

*SUOMI-HUVIMATKA

SAFETY INFORMATION
The KUNGSHOLM and GRIPSHOLM registered in Sweden, meet International Safety Standards for new ships developed in 1960 and meet the 1966 fire safety requirements.
Kääntykää matkatoimistonne puoleen tai suoraan
Swedish American Line
MONTREAL 1, QUE., CANADA .... 465 St. John St.
WINNIPEG 2, Man. CANADA Dahl S.S. Agcy., Ltd, 325 Logan Avenue

MUISTILISTA

Vuotuinen harvestibingo Finnish haalilla torstaina, lokakuun 16 pnä alkaen kello 7.30 illalla. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Harvestibingokomitea kokoontuu Finnish haalille tiistaina, lokakuun 14 pnä kello 7.30. Kaikki r a p o r t t i valmiina kokoukseen, please, että voidaan tehdä tarpelliset viimeistelyt asianmukaisella tavalla.

"Kaunis Veera" esiintyy Finnish haalilla lauantaina, lokakuun 18 pnä klo 7.30 illalla. Tervetuloa

Finnish haalin kirjasto avoinna keskiviikkoisin kello 7-8 illalla.

— Kyllä se vaan niin on, että meirän kylästä ei vierä kirkolle muuta ku rumihia ja niitäki vastahakoosesti.

SUDBURYN SIION SEURAKUNTA
1843 PARIS ST.
KOKOUKSET:
Sunn. kello 10 ap. ja klo 7. ip.
Pyhäkoulu sunn. klo 10 ap.
Torstaisin klo 7.30 ip.
Perj. Nuoret klo 7.30 ip.
TERVETULOA!
Matti Hämäläinen, pastori, puhelin 674-6583.

Putkitus- ja lämmitys- EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Uusia ja käytettyjä RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros.
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury
LIMITED

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Harvestibingo ensi torstaina

Viikon kuluttua torstaina, siis lokakuun 16 pnä, on Finnish haalilla vuotuinen harvesti bingo, missä meillä kaikilla on tilaisuus voittaa hyviä maantuotteita.

Tähän tilaisuuteen on jo saatu sudburylaisilta farmareilta ja kotipuutarhureilta monenlaisia maantuotteita — tuoreena ja miltei suoraan maasta — ja lisää lahjoituksia on odotettavissa. Torstai-iltana ne jaetaan niille kansalaisillemme, joille onnetar hymyilee bingopöytien ääressä. Illan tultua nähdään taas monen kansalaisemme kantavan hymy huulilla näitä erinomaisia maantuotteita koteihinsa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. Bingo alkaa klo 7.30.

Seurapelitilaisuus Majavajärvellä

Beaverlakelaisten pirteä seurapelitilaisuus on osaston haalilla sunnuntaina, lokakuun 12. päivänä alkaen kello 12 päivällä. "Välipaloiksi" tarjoillaan luonnollisesti kahvikultaa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. — N.

LÄHELLÄ SUDBURYA
4½ eekkeriä ainoastan, yksi maili etelään kaupungin rajasta. Täydellinen hinta $3,500.
Ottakaa yhteys:
ALICE KVALHEIM
Copper Cliff, 692-4441
H. KEITH LTD., REALTOR
181 Eglinton Avenue East
Toronto 12, Ont. Puh. 487-3333

KOTIPALVELU
HYLAND CARPET
Lattiamattojen myynti ja ammattitaitoinen paikalleen asetus.
Armstrong ★ Celanese ★ Ozite
PUHELIN 675-6566
SUDBURY ONTARIO

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

SUDBURYN UUTISIA

MIES JOUTUI RYÖSTÖN KOHTEEKSI KADULLA

Larch-kadulla asuva Murdock Kavanaugh menetti tällä viikolla rahapussinsa ja $140 rahaa kun neljä miestä ja yksi nainen hyökkäsivät hänen kimppuunsa Gray-kadulla, lähellä Elgin katua.

Poliisit jatkavat edelleenkin tapauksen tutkimuksia ja heillä sanotaan olevan jonkinlaisia johtolankoja rikollisten kiinnisaamiseksi.

METSÄSTÄJÄT AIHEUTTAVAT VAHINKOJA

Viimeisen kahden vuoden aikana on Sudburyn alueella havaittu hälyttävässä määrässä lisääntymistä liikennemerkkejä -kohtaan suoritetussa ilkivallassa ja koko Ontariossa sanotaan erinäisille liikennemerkeille ja muille mainostauluille aiheutettavan metsästäjien toimesta noin $60,000 vahingot. Metsästäjien sanotaan käyttävän näitä tauluja "harjoitusammunnan" maalitauluina.

Tänä vuonna on ilmoitettu löydetyn näitä luotien lävistämiä liikenne- ja mainostauluja jopa Sudburyn kaupungin rajojen sisäpuolelta.

Maantieministeriön sanotaan myös olevan huolissaan metsästäjien liikennemerkeille aiheuttamista vahingoista ja osa uudesta Sudbury-Timmins-maantiestä on suljettu metsästäjiltä, työläisten ja koneiden turvallisuuden vuoksi

AA:lla KONFERENSSI VIIKONLOPULLA

Tällä viikonlopulla Sudburyssa pidettävään 14:sta koillis-Ontarion alueelliseen Alcoholics Anonymous (AA) konferenssiin odotetaan noin 400 edustajaa eri puolilta Ontarioa.

Konferenssi, joka pidetään President-hotellissa, alkaa perjantai-iltana ja päättyy sunnuntaiksi järjestettyyn lounastilaisuuteen.

KATTEETTOMISTA KAKSI VUOTTA

Tuomari W. E. Woodliffe määräsi Rheal Landriaultin kahdeksi vuodeksi Kingstonin kuritushuoneeseen tällä viikolla päättyneessä oikeuskuulustelussa sen jälkeen kun Landriault oli havaittu syylliseksi katteettomien shekkien levittämisyrityksiin.

Landriaultin sanottiin yrittäneen vaihtaa rahaksi $425 shekin Morrisonin putkiliikkeessä syyskuun 8 pnä ja yrittäneen samaa temppua Springer Park Farms-kaupassa syyskuun 5 pnä $110 arvoisella shekillä. $11 shekkiä hänen sanottiin yrittäneen vaihtaa rahaksi Noel Varietyssä.

Hänen sanottiin kirjoittaneen shekit kaupungissa sijaitsevan Montrealin pankin haarakonttoriin, missä hänellä ei ollut pankkitiliä.

FALCONBRIDGE ON OSTANUT UUDEN SUIHKUKONEEN

Tällä vikolla tiedoitettiin, että Falconbridge Nickel Mines-yhtiö on esittänyt Canadian Transport Commissionnille anomuksen, että se voi lentää Canadan ilmatilassa uudella suihkumoottorikoneella. Komitean sanotaan käsittelevän yhtiön anomuksen lokakuun 30 päivänä.

Toronton lentokenttää "kotipaikkanaan" pitävää konetta tullaan käyttämään yhtiön virkailijain kuljettamiseksi eri puoillla maailmaa sijaitseville yhtiön laitoksille.

G-2-merkkisen suihkukoneen sanotaan olevan korkeatasoista luokkaa ja se voi lentää 550 mailin tuntinopeudella, jopa 43,000 jalan korkeudessa.

Lentokone on rakennettu USAn puolella, mutta sen sisustus suoritettiin Montrealissa. Vaikka kone voisikin kuljettaa 30 matkustajaa, niin se on kuitenkin suunniteltu vain 12 henkilöä varten, jotta se voi toimia samalla virkailijain virastona.

SUSAN RASI ON YHÄ TAJUTTOMANA

Syyskuun 28 pnä tapahtuneessa auto-onnettomuudessa loukkaantunut 2-vuotias Susan Rasi on edelleen tajuttomassa tilassa hoidettavana Sudburyn Memorial sairaalassa. Hän sai äitinsä, Eila Rasin hengen vaatineessa autokolarissa vakavia kallovammoja.

Kahden auton yhteentörmäys tapahtui noin kahdeksan mailin päässä Sudburysta länteen no. 17 maantiellä, Susan Rasi oli äitinsä, isoäitinsä ja 4-vuotiaan siskonsa kanssa isänsä ohjaaman auton matkustajana.

Hilma Rasi, 70, ja 4-vuotias Monica Rasi sekä toista onnettomuusautoa ohjannut Angela Hayes, Elliot Lakelta, ovat myös edelleen sairaalahoidossa, mutta heidän tilansa sanotaan olevan tyydyttävän. Paul Rasi selviytyi onnettomuudesta pienin naarmuin.

PERJANTAINA 3 KK. INCON LAKKOA

Tämän viikon perjantaina tulee kuluneeksi kolme kuukautta siitä kun Incon työmailla Sudburyssa ja Port Colbornessa alkoi "työseisaus". Tämän johdosta on yksinomaan Sudburyn alueella n. 20,000 työläistä toimettomana ja elokuun 21 pnä alkanut Falconbridge Nickel Mines-yhtiön lakon johdosta on lisäksi toimettomana noin 3,500 työläistä.

Terästyöläisten union ja Incon väliset palkkaneuvottelut juuttuivat viime viikolla umpikujaan jättiläismäisen amerikkalaisen yhtiön edustajien pysyttyä "jääräpäisesti" alle dollarin käsittävässä palkankorotustarjouksessaan kolmivuotisen sopimuksen aikana.

Falconbridgen ja Mine Mill union edustajien välillä käytiin tällä viikolla neuvotteluja Torontossa, mutta neuvottelujen edistymisestä ei ole annettu tarkempia tietoja.

Ho Tshi Minhin tahto tullaan toteuttamaan

Pariisi. — Pohjois-Vietnam varoitti viime viikolla Pariisissa, että Vietnamin kansa on valmis "kaikenlaisiin uhrauksiin toteuttaakseen hinnalla millä hyvänsä" Ho Tshi Minhin viimeisen tahdon ja saavuttaakseen täydellisen voiton, jos Yhdysvallat jatkaa "uuskolonialistista sotatoimiaan Etelä-Vietnamissa".

Varoitus sisältyi Hanoin valtuuskunnan eversti Ha Van Laun lausuntoon, jonka hän antoi Vietnamin rauhanneuvottelujen 36. istunnossa. Molemmat osapuolet pysyivät tässä istunnossa entistä jäykemmin omalla näkökannallaan.

Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen neuvottelija, ulkoministeri Ngujen Thi Binh oli nyt jälleen istunnossa tehtyään kuukauden matkan Hanoihin. Hän arvosteli presidentti Nixonia siitä, että tämä kieltäytyi määräämästä aikataulua Yhdysvaltain joukkojen lopulliselle kotiutukselle, ja sanoi tämän saattavan huonoon valoon vakuuttelut sodan lopettamispyrkimyksistä.

— Nixonin lausuntoon ei voi luottaa kukaan. Sen sijaan se paljastaa entistä selvemmin Yhdysvaltain paatuneen kannan ja kavalan asenteen sekä kaavailut sodan pitkittämiseksi, julisti Ngujen Thi Binh.

Länsi-Saksa lisää surmanhävittäjiä

Bon. — Länsi-Saksan puolustusministeriö on tilannut 50 uutta Starfighter-hävittäjää ilmavoimien ja laivaston käyttöön. Kauppahinnaksi tulee n. 161,350,000 D-markkaa, sanoivat konetyypin valmistajat.

Länsi-Saksan puolustusvoimilla on nyt n. 760 Starfighter-konetta. Niistä on syöksynyt alas 99 konetta surmaten 59 lentäjää.

Libya ei halua enää sotilastukikohtia

Lontoo. — Libya ei aio uudistaa Yhdysvaltain ja Englannin kanssa sopimuksia, joiden nojalla nämä maat ovat saaneet pitää lentotukikohtansa maassa, sanoi Libyan uusi pääministeri tri Mahmoud Suleiman Maghribi lontoolaiselle Observer-lehdelle antamassaan haastattelussa.

Kansa vastustaa tukikohtia, ja me noudatamme kansan tahtoa, sanoi pääministeri lehden Tripolin-kirjeenvaihtajalle. Pääministeri sanoi sen sijaan, että hallitus haluaa toimia yhteistyössä öljy-yhtiöiden kanssa "niin kauan kuin ne kunnioittavat Libyan kansan etuja."

Yhdysvaltain ja Libyan välinen nykyinen sopimus Wheelusin lentotukikohdasta päättyy vuonna 1971.

Libyan uusi hallitus tuli valtaan 1. syyskuuta.

Onnistunut kotiintulojuhla Finnish-haalilla eilen

Suomi-vieraitten kotiintulojuhlaa vietettiin Finnish haalilla eilen iltana iloisen jälleentapaamisen merkeissä.

Tervehdyksiä tuotiin meille kaikille yhteisesti ja monelle vielä yksityisestikin.

Canadan Suomalaisen Järjestön laulajain matkanjohtajana toiminut Edwin Suksi piti ensimmäisen puheenvuoron. Hän antoi hyvin kiittävän lausunnon Finnairin uudesta lentokoneesta ja sen henkilökunnan palveluksesta; kertoi yksityiskohtia laulajain yhdeksän viihdetilaisuuden järjestämisestä ja siitä lämpimästä vastaanotosta ja ystävyydenosoituksesta mitä laulajat saivat Turusta Helsinkiin asti järjestetyllä kiertomatkallaan ja totesi lopuksi, että paljon on edistystä tapahtunut Suomessa vuodesta 1952 lähtien, jolloin hän viimeksi Suomessa vieraili.

Olisin katunut lopun ikääni, jos olisin heikon terveydentilani vuoksi jäänyt kotiin, kuten oli vähällä tapahtua, hän selitti.

Suomi-vieraat esittivät omia henkilökohtaisia tervehdyksiään ja lausuntojaan. Erikoisen mielenkiintoisena seikkana voidaan mainita Canadassa syntyneiden ja kasvaneiden kiittävät lausunnot matkastaan. "Se oli ensimmäinen Suomi-vierailuni", sanoi Amy Malmberg, "mutta ei varmaan viimeinen." Samanlaisia lausuntoja esitti Jenny Jylhä, Senja Suksi ja muut joko tässä maassa syntyneet tai tänne lapsena tulleet.

Kuorolaiset kiittelivät yksimielisesti nuorta harmonikan soittajaa Brenda Rantalaa, joka kiertueen aikana sai Suomessa niin paljon hyviä arvostelulausuntoja sanomalehdissä ja yksityisiltä musiikkihenkilöiltä.

CSJ:n kansallinen sihteeri Helen Tarvainen, Torontosta kiitti kuorolaisia hyvin tehdystä työstä ja heidän matkansa odottamattoman hyvästä menestyksestä. Vastauksena tiedusteluun "aikooko järjestö ensi vuonna järjestää seuramatkan Suomeen", mrs Tarvainen sanoi veitikka silmäkulmassa: "Jos tulee riittävästi kysyntää ja vaatimuksia, niin järjestetään pois." Mitään päätöstä ei asiasta ole kuitenkaan vielä tehty, hän selitti.

Puheenjohtajana toiminut W. Eklund sanoi, että kansainväliset verailut lähentävät aina eri kansoja toisiinsa, ja että CSJ:n laulajat olivat sanan varsinaisessa merkityksessä "hyvän tahdon lähettejä" jotka antoivat Suomessa Canadasta yleensä ja erikoisesti täkäläisistä kansalaisistamme parhaan mahdollisen kuvan.

Pekkarisen huumoria Finnish-haalilla lauantaina, 18 pnä

Tatu Pekkarisen tunnettu ja pirteä elokuva "Kaunis Veera" esitetään Finnish haalilla lauantaina, lokakuun 18 pnä klo 7.30 illalla.

Veera on sellainen tyttö, että miehet eivät häneen koskaan väsy ja naisetkin pitävät hänestä paljon. Eipä siis muuta kuin Veeran kanssa huvittelemaan viikon kulutua lauantaiehtoona.

Intia perustaa edustuston Berliiniin

New Delhi. — Intia perustaa DDR:n pääkaupunkiin Berliiniin valtionsa kauppaeduston. Tätä koskevasta päätöksesä ilmoitettiin virallisclta taholta New Delhissä.

Uuden kauppaedustuston johtajaksi on nimitetty R. Ranganathan, joka aikaisemmin on toiminut ulkoministeriössä.

Pommi hävitti asiakirjoja

Buenos Aires, Argentiina. — Täällä sijaitsevassa USA:n tiedoituspalpelulainakirjastossa räjähti aikapommi tällä viikolla aiheuttaen tulipalon, joka tuhosi tunnistamattoman määrän kirjoja ja asiapapereita.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Maalaamalla syyssiivousta kodeissa

Asuminen on taloudellinen kysymys, eikä läheskään kaikilla ole mahdollisuuksia toteuttaa kodissaan kaikkea mitä haluavat. Kuitenkin jokainen voi kohentaa asumisviihtyisyyttään verraten näppärästi maalin ja siveltimen avulla suunnitellun ohjelman puitteissa. Osan kodin maalauksista voi suorittaa helposti itse. Tarkoituksenmukaisesti suunnitellen voidaan käyttää edullisesti ammattimiestäkin.

Maalaamalla usein vaikkapa pienempiä kohteita kerrallaan saamme selvästi näkyviä tuloksia. Tärkeätä on varata maalausta varten sopiva ajankohta ja riittävästi aikaa. Maalaamisessa ei pidä järjestää itselleen liian tiukkaa aikataulua.

Maalaaminen vaikuttaa helpolta, kun sitä sivusta katselee. Näin asia onkin, sillä nykyaikaisilla maaleilla työ on kevyttä verrattuna aikaisemmin tunnettuihin maalityyppeihin. Kuitenkin on kotitarvemaalarinkin hyvä tietää eräitä seikkoja. Siveltimen harjakset kastetaan maaliin noin kolmanneksen verran niiden pituudesta. Sivellintä on syytä kääntää silloin tällöin kastamisen jälkeen. Näin maali ei tipu ja sitä on siveltimessa tasaisesti. Valitettavan yleinen on sellainen käsitys, että mitä paksummalti maalia on kertavedolla levitetty, sitä kestävämpi on maalikalvo. Kaksi ohutta sivelyä antaa kuitenkin ehdottomasti paremman tuloksen kuin yksi paksu.

Erilvonteiset värit vaikuttavat meihin eri tavoin. Koemme sinivoittoiset värit sinivioletin, sinisen, sinivihreän — kylminä, loittonevina väreinä, joilla on voimakas liike katsojasta poispäin ja rauhoittava vaikutus. Punavoittoiset värit koemme lämpiminä, lähestyvinä, joiden liike on kohti katsojaa. Vaikutus on kiihottava, jopa hermostuttava, ja vaikutuskyky suuri. Vihreät ja keltaiset muodostavat puolueettoman alueen, niiden liike- ja lämpöarvot ovat vähäiset. Värisävyt vaikuttavat meihin myös erisuuruisella voimalla. Lisättäessä täysvoimaiseen väriin asteittain valkoista värivaikutelma kevenee, mutta samalla myös värin vaikutusvoima pienenee. Lisättäessä mustaa muuttuu vaikutelma hillitymmäksi, raskaammaksi, värivoiman samalla vähentyessä.

Kodin piirissä suositaan nykyisin himmeitä maalipintoja. Kiiltoastetta ajateltaessa on pidettävä mielessä kahta seikkaa: toinen on maalattavan pinnan virheettömyys ja tasaisuus, ja toinen on maalattavan kohteen alttius likaantumiselle. Kiiltävä maalipinta heijastaa valoa enemmän kuin himmeä ja tästä johtuen pohjan epätasaisuudet näkyvät helposti kiiltävässä pinnassa. Kuitenkaan pienissä ja kapeissa pinnoissa, kuten ikkunankehyksissä, lasten leikkikaluissa jne. ei virheellisyyksiä huomaa, mutta jo ovipinnoissa epätasaisuudet paljastuvat. Kun pohja on tasainen tai tasaiseksi siloitettu, on viimeistelymaalauksessa myös kiiltävä pinta moitteeton. Himmeissä pinnoissa ei tälaisia haittoja ole. Tämän vuoksi mm. seinäpinnat kotona maalataan himmeillä tai puolihimmeillä maaleilla. Himmeä pinta on alttiimpi likaantumiselle kuin kiiltävä pinta. Kodin maaleista ovat sekä alkydimaalit että lateksimaalit suosittuja, koska niillä maalaus käy kevyesti ja nämä maalityypit ovat nopeasti kuivuvia ja pesunkestäviä.

Kaunista puupintaa ei pitäisi maalata, vaan mieluummin lakata, sillä puun luonnollinen kauneus kuvioineen pääsee silloin todella oikeuksiinsa. Himeät lakat korostavat puun ominaisuuksia aidosti. Alkydilakat ovat kotien yleislakkoja, sillä ne kuivuvat nopeasti.

Nopeasti valmistuvaa

Paineilmakeitin (ressure cooker) on jälleen tullut muotiin. Siinä saakin ravitsevaa ruokaa vähällä vaivalla kun mikään ei pääse höyrynä ilmaan. Seuraavassa Guelphin yliopiston Macdonald Instituten ravintoasiantuntijat antavat muutamia neuvoja sen taloudellisesta käytöstä:

Keittämisaika on tarkkaan määrätty kutakin ruokalajia valmistettaessa, sillä liiaksi keitetty ruoka ei ole enää maukasta, esim. vihanneksiin nähden aikamäärää on noudatettava,

Halvempaakin lihaa voi menestyksellisesti käyttää paineilmakattilassa valmistettaessa, jossa sen haihtuminen ei ole niin suurta kuin muuten keitettäessä ja ravintoarvot säilyvät. Seuraavassa ohje, joka valmistuu lyhyessä ajassa:

"Kylkiluut" (short ribs) paineilmakattilassa

Neljän hengen annokseen tarvitaan 1 1/2 paunaa kylkiluita, jauhoja, suolaa, pippuria, paprikaa, rasvaa, sipulia, vettä, perunoita ja porkkanoita.

Luut leikataan pienempiin palasiin, muut aineet sekoitetaan keskenään. Kattilaa kuumennetaan, siihen lisätään rasvaa ja annetaan luiden hiukan ruskettua, lisätään sipuli ja vesi. Kokonaiset, kuoritut perunat ja porkkanat pannaan pinnalle. Kansi suljetaan ja keittämisaikaa noudatetaan. Lisänä voi tarjota tuoretta salaattia.

Jätteiden kerääjät lakossa Lontoossa

Lontoo. — Lontoon jätteiden kerääjien lakko on kestänyt 17 päivää ja kesäistä säätä muistuttavan ilmanalan sanotaan aiheuttavan suuren terveysvaaran eri puolilla Lontoota. Lakon sanotaan koskevan noin 7,500,000 Lontoon asukasta.

Lukuunottamatta yhtä kaupunginosaa kaikki Lontoon jätteiden kerääjät ovat lakossa ja he vaativat noin $13 korotusta viikkopalkkaansa, jonka sanotaan nyt olevan $56 viikossa.

Tilatkaa Vapaus

1970 VOLKSWAGEN
AUTOT
ovat Sudburyssa!
NÄETTE SUUREMMAT MUUTOKSET 17 VUOTEEN
Nähkää ne jo tänään
PAWSON'issa
Soittakaa meille tänään
PALVELUKSESSANNE kyvykäs henkilökunta:
GRANT KEMP
AUSTIN MURRAY
ARDEN GILCHRIST
RON TURPIN
Canadan ensimmäinen — pohjoisen suurin Volkswagen välittäjä
PAWSON'S
SUDBURY LIMITED
633 Lorne St.
Puh. 674-0756
2-7-9-14

Aina valmis palvelemaan Teitä
soittakaa
675-6427
Laine AGENCIES REALTOR

KAIKKIA VAKUUTUKSIA
Vakuutustoimisto
Oliver R. Laine ja Pentti Penttilä
Johtaja: Mrs. M. Summers kotiin 674-4829
Myynti: George Gustafson kotiin 675-6990
Mrs. D. Paul, kotiin 673-0419
Pentti Penttilä, kotiin 675-2941
Oliver R. Laine, kotiin 674-4167
Kiinteistön ja Kiinteistönmyynti toimisto
perintökiinteistön laillliset arvioitsijat
Mrs. M. Summers Pentti Penttilä Oliver R. Laine
125 DURHAM STREET SOUTH SUDBURY, ONTARIO

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentäviisi vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

SUURI VUOTUINEN
HARVESTIBINGO
Finnish-haalilla, Sudburyssa
Torstaina, lokak. 16 pnä, kello 7.30 ill.
KOLME ARVOKASTA PÄÄVOITTOA
Laaja voittojen valikoima — kaikenlaisia maantuotteita, hedelmiä ym.
KAIKKI TERVETULLEITA!

ASIAKKAIDEMME HUOMIOON!
Haluamme tiedoittaa kaikille asiakkaillemme, että Vapauden toimisto on auki maanantaista perjantaihin klo 8 aamulla klo 5 illalla. Lauantaisin on liike auki klo 8.30 ap. — klo 12 päivällä.
Vapaus Publishing Company Ltd.
102 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO